

Szerkesztőség, kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Rex Ferdinánd (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sürgönycim:
Közlöny, Arad :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona,
kiadása és rotációs nyomása.
Mezelenik naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

Eltérítési árak: évente
1080, félévre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lejtel
több. :: Egyszerű szám 5 Lej.
Vasárnap 6 Lej. :: (Bucu-
restiben 50 ban felár.)
Hirdetések tarifa szerint. ::

XLVI. évfolyam, 109. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Szombat, 1931. május hó 16

Uj teher

A mai napon új törvény került gyakorlati alkalmazásra az egész ország területén. Az új törvény, amint legutóbbi számunkban megírtuk, az aviatika felszerelése érdekében kíván lényegesen megnagyobbodott alapot létesíteni, még pedig azon az uton, hogy egy új bélyegfajta bevezetését és kötelező használatát rendeli el. Az aviatikai bélyegkéfé, amelyeknek befolyó jövedelmét a miniszterelnökség havonta ahhoz az alaphoz csatolja, amelyet az állam költségvetése eddig is a repülőparkunk fejlesztésre irányzott elő.

Az aviatikai bélyegek kötelező használatát bevezető törvény rendelkezései az ország minden polgárát új adóval terhelik meg, mert az üzleti, a hivatalos és társadalmi közélet minden folyamatába bekapcsolják az új bélyegek használatát. Így az ország minden polgára, valamint közüzeme és vállalata arra kényszerül, hogy amugy is elviselhetetlen kiadásait, újabb kiadásokkal terhelje meg. Sok kicsi sokra megy és az új bélyegek által begyűlő összegek bizonyosan újabb milliókra gyűlnek majd az államkincstárban, amely millióknak hiányát a gyakorlati élet minden biztonnal megérzi.

Az egyes polgárokat éppúgy sújtja az új törvény végrehajtása, mint a gyárakat, a kereskedelmet és a kisipart. Az egyszerű postai levelezőlapot terhelő ötven banis többletkiadásoktól a nagyvállalatok részvényeinek új bélyegekkel való ellátásáig: a városközi autóbusszforgalom jegyeinek ártöbbletétől a CFR-forgalom újabb drágulásáig, az egész vonalon megindul az apró hibák egyre növekvő árja, hogy egyik hónapról a másikra, milliókra dagadjon fel. Ezek a milliók pedig mind-mind a gyakorlati élet munkapiacától vonatnak el, mert ha nem, akkor megáll az akták hivatali elintézése, megszűnik a postai forgalom, érvénytelenné válik a kereskedelmi élet minden adminisztratív tevékenysége s hiába minden munka, igyekezet és akarat.

Alig, hogy egy kis időt nyertünk az új terhet jelentő cégjegyzési törvény életbeléptetése révén, mely amugy is kolosszális mértékben veszi igénybe az ország kereskedő- és iparostársadalmának teherbíróképességét, máris újabb erő-próba elé kell állanunk. Nem férhet kétség hozzá, hogy az aviatika modern keretek között elgondolt kiépítését mindenki olyan intézkedésnek tekinti, amely itt, a szovjet tözsomszédságában, feltétlenül szükséges és világpolitikai fontosságú jelentőséggel rendelkezik. Oly preventív intézkedés ez, amely az ország érdekében áll. És senki sem fog visszariadni attól, hogy az ország biztonsága érdekében szükségelt áldozatát meghozza. De amikor ezt az alapot meg akarjuk teremteni, akkor talán össze lehetne azt gyűjteni, anélkül, hogy az állam minden egyes lakosának a mindennapi lépéseit drágítanák meg.

Ha valóra tudja váltani Argetoianu miniszter azt a kijelentését, hogy kitisztítsa az ország Augias-istállóját és valóban lesz elég ereje kiirtani a korrupciót, — akkor nem 50 banikból, egy, meg két lejesekből, hanem milliókból fog összegyűlni az az aviatikai alap, amely meglesz még abban az esetben is, ha akár milliárdokat igényel. Egy elve legyen az új kormány, de az aztán kiméletlenül vigye is keresztül: minden fillér, ami adó, illeték, vagy vám alakjában folyik be a kenyerkereső polgároktól a közpénztárakba, ne tévedjen mellékutakra, hanem jusson el tényleg rendeltetési helyére, az államkincstárba.

Zajlik a választási front

Házkutatást tartottak a Lupta szerkesztőségében — Panama, vagy politika? — Megmaradnak a tartományi igazgatóságok — Hatiegan dr. nyilatkozik a kisebbségi miniszterium jogáról

A bánáti Magyar Párt paktumra lépett a német párttal a szenátorválasztásokra vonatkozólag

TEMESVÁRRÓL jelentik: A Magyar Párt bánági tagozata és a Független német népközösség az országos kamarai és szenátusi választásokra tegnap megkötötte a megegyezést, amely szerint a választásokban a két párt közös listával vesz részt. A megállapodás pontjai szerint a kamarai listán a Magyar Párt delegáltja szerepel listavezetőként, a szenátusi listán pedig a Független német népközösségnek jut két vezető jelölt hely, egy helyet a Magyar Párt bánági tagozata kap, míg a negyedik helyre vonatkozólag a jelölést az egyesült pártok közösen fogják később megállapítani. A szociáldemokraták este Radaceanu jelenlétében tárgyalásokat folytatnak és nem lehetetlen, hogy szintén kártek kötnek a Magyar Párttal.

A kormány utasította a prefektusokat, hogy a kormánypárt jelöltjeinek listáit ma és holnap mindenütt benyujtsák. Ezekben a listákban keressük a magyar hangzású neveket és találunk néhányat, mint ahogyan biztos volt, hogy ez a mostani választási kampány nem fogja mellőzni a renegátfogdosás eszközt. A kormány kolozsvári lapja közli a kormánypárt erdélyi jelöltjeinek névsorát. Ebben a névsorban talán legelső helyen szerepel egy névtelen. Marostorda kormánypárti jelöltje között a községi szenátusi hely jelöltje nincsen megnevezve. A listán ez áll: Fenntartva a magyar reformpárt számára. Ugyilátszik ez a párt még ezután alakulna meg, de a kormánypárt már megegyezett vele, mielőtt megalakult volna. Nem párt lesz ez, hanem egy ember, aki vállalkozott. Udvarhelymegyében községi szenátornak jelöltek egy Pető Stefan nevű embert. Háromszéken a liberálisok jólismert Tökés Ernője az egyik szenátorjelölt, a másik egy Mohai nevű. Csikban megvan a magyar reformista a lista második helyén: Makkai Domokos. Szatmáron a lista legvégén egy Csiró Árpád nevű ember szerepel. Nem tudjuk, hogy ki lehet s azt sem, hogy magyar volt-e régebben. Inie, ez az a névsor, amelyre ha büszke a liberális-párt, vagy akár melyik román párt, legyen az övé. Ezekre az emberekre a magyarság nem reilektál.

A Neamul Românesc válaszol a nemzeti-parasztpárt részéről elhangzott, a közigazgatási törvény szakaszos felfüggesztésével kapcsolatos támadásaira. A lap elmondja, hogy a nemzeti-parasztpárti kormány 1929. novemberében 3678. szám alatt kiadott rendeletével feloszlatta az argesi és decemberben pedig az ilfovi megyei tanácsokat. 1929-ben pedig 57 tanács jutott hasonló sorsra. Éppen ezért a kormánypárti sajtóorganum megállapítja, hogy a nemzeti-parasztpárt vizet prédikál, viszont bort iszik.

Danilából képviselő lesz

Máramarosszigetnek a választások előtti izgalmaiban szinte naponta kijut a politikai szenzációkból. Tegnap közöltük, hogy a borsai eset óta országos hírnévre vergődött Constantin Danila a nemzeti-parasztpárt választási listájára került. Mára Constantin Danila jelölésében váratlan fordulat állott be. Délelőtt sürgöny érkezett Bucurestiből Danila részére, a vasgárda központi vezérbizottságától, a következő meglepő tartalommal:

„Felszólítjuk, hogy azonnal töröltesse magát a nemzeti-parasztpárt listájáról. Ellenkező esetben távozzon az országból.”

Hogy Danilának a sürgöny vétele után mi az álláspontja, még nem tudni, de mindenestre furcsa a távirat tónusa, mert rejtett fenyegetést tartalmaz. Az sem lehetetlen, hogy az

egész távirat csak választási trükk a vasgárdisták részéről, akik ilyen módon akarják máramarosi jelöltjeik, idősebb Zelea Codreanu és Dumitrescu jelkés kilátásait növelni.

Az erdélyi miniszter nyilatkozik

Dr. Hatiegan Gyula erdélyi miniszter Bucurestiből Kolozsvárra érkezett vissza, hogy a kormánypárt részéről a választási propaganda előkészületeit megtegye. A sajtónak adott nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy a liberális-párttal a kormány csakis választási kartell kötött és nincs semmi valószínűsége annak, hogy ez a tény a kormány összetételében is kifejezésre jusson. Kijelentette továbbá az erdélyi miniszter, hogy a kormány valóban magyarokat is felvett az egyes kormánylistákra, dr. Bernády Györgyöt pedig marosvásárhelyi városi listán fogják jelölni. Nyilatkozata során a miniszter a Magyar Párt önálló listájával kapcsolatosan a következőket jelentette ki:

— Miután értesülésem szerint a Magyar Párttal tárgyalások nem folytak és a Magyar Párt sem tett kezdeményező lépést a tárgyalások felvételére, ténylegesen nem maradt más hátra, mint az önálló lista állásfoglalása.

Ezután Hatiegan erdélyi miniszter a kisebbségi miniszterium kérdésével kapcsolatban kijelentette, hogy az új intézmény felállításának terve a választások utáni időben is felszinen fog maradni, sőt ez a kérdés tulajdonképpen a választások lezajlása után fog állandó formájú rendezésre találni.

Házkutatás a Luptánál

Tegnap este a Lupta szerkesztőségében vizsgálóbírói rendeletre házkutatást tartottak, amely a hatóságok kijelentése szerint a fővárosban nemrég feltedezett orosz dumping-sárcipőkkel állott összefüggésben. A nyomozás szulai ugyanis a lap szerkesztőjének, Hönigmannak a fiához vezettek el és ezért a rendőrség szükségesnek tartotta a házkutatást a Lupta szerkesztőségében is.

A lap ma rendkívüli kiadásban tudatja a közönséggel a tegnapi házkutatás tényét és lefolyását s azt közli, hogy politikai üldözésről van szó, mert nem támogatja a kormányt. A lap kijelenti, hogy a kormány két mandátumot és egy nyomdát ajánlott fel neki támogatása ellenértékül, de a kormány-ajánlat visszautasításra talált.

A belügyminiszterium hazugnak minősíti a Lupta kijelentéseit és azt állítja, hogy azoknak éppen az ellenkezője igaz. A Lupta szerkesztője kereste meg a kormányt és felajánlotta szolgálatait, amiért a két mandátumot és a nyomdát kérte. A kormány azonban még csak válasza sem méltatta a lapot.

A Lupta szerint a kormány és az Unióny Evreilor Român között a tárgyalások azért szűkadtak meg, mert a kormány csak az

utolsó helyeket akarta biztosítani a zsidók számára és egy esetben jelölte volna utolsó-előtti helyen a zsidóság reprezentánsát. Az U. E. R. ezt teljesíthetetlennek találta. Így állott elő az a helyzet, hogy a kormány listáján egyetlen egy zsidó se szerepel.

A „Viitorul” megállapítása szerint Tilea, volt párt egyetlen jelölőlistáján se szerepel. Maga Tilea tiltakozott jelöltetése ellen, mert a kolozsvári Patria-nak a legmagasabb alkotmányos tényezővel szemben megengedett hangját nem helyezte.

Ugyancsak a „Viitorul” számol be a nemzeti-parasztpárt másik érdekes beleseményéről. A párt központja Romanati megyében Mironescut kívánta listavezetőül, a megyei tagozat viszont 200 szavattal 20 ellenében Mihaiescu István mérnököt jelölte a lista élére. A központ rendületlenül ragaszkodik a volt miniszterelnök első helyen való jelöltetéséhez, ami a tagok körében érthetően kellemetlen visszahatást keltett.

Az aradi törvényszék elnöki osztályán ma beható tanácskozások folytak az aradi választókerületek uccabeosztásáról. Nagyjában a külsőben álló választásokon is a régi kerület beosztás marad meg, azonban a vonatkozó konkrét adatokat egy későbbi időpontban hozza nyilvánosságra a törvényszék. Ugyancsak ma délelőtt megjelent az elnöki osztályon Ispravnic Sever, a georgisták aradi elnöke és letétbe helyezte a párt végleges listáját, mely — mint ismeretes — Vaitoiaru Artur nyugalmazott tábornok nevével viseli az élen, folytatólagosan pedig a következő nevek szerepelnek rajta: Ispravnic Sever dr., Lázár Sándor dr., Sárbu György dr., Costa György, Demian Aurel, dr. Iova Amár és Tóth András. A sze-

A Drumul Nou mai számában azt írja, hogy Iorganak nincs szándékában megszüntetni a tartományi igazgatóságokat. Az új közigazgatási törvény a tartományi igazgatók számát korlátozni fogja. A tartományi igazgatóságnak tisztán közigazgatási jellege lesz.

Az Aversou-párt aradi tagozata ugyan csak összeállította végleges jelölő-listáját és ma nyújtotta át az aradi törvényszéknél. A jelölő-listán a következő képviselőjelöltek szerepelnek: Goldis László volt miniszter, Marsieu Péter esperes, Apateanu Demeter tanár, Babutu Todor dr., Miclea Sever dr. ügyvéd, Petz Gyula dr. ügyvéd, Ardelean Todor, Tomutia János. Szenátorjelöltek: Moldovan Silvius dr. volt törvényszéki főelnök és Popovici Miklós dr. teológiai tanár, továbbá Albu Livius a Moise Nicoara-liceum tanára. A közsé-
gési tanácsok szenátorjelöltje Mutiu Traian nyugalmazott alezredes lett.

nátusi választásokon Bratianu György pártja Albu Cornel dr., Dirlea Pál és Ardelean Mihály nevével veszi föl a küzdelmet.

Az Aversou-párt aradi tagozata ugyan csak összeállította végleges jelölő-listáját és ma nyújtotta át az aradi törvényszéknél. A jelölő-listán a következő képviselőjelöltek szerepelnek: Goldis László volt miniszter, Marsieu Péter esperes, Apateanu Demeter tanár, Babutu Todor dr., Miclea Sever dr. ügyvéd, Petz Gyula dr. ügyvéd, Ardelean Todor, Tomutia János. Szenátorjelöltek: Moldovan Silvius dr. volt törvényszéki főelnök és Popovici Miklós dr. teológiai tanár, továbbá Albu Livius a Moise Nicoara-liceum tanára. A közsé-
gési tanácsok szenátorjelöltje Mutiu Traian nyugalmazott alezredes lett.

Manoilescu iparügyi miniszter Temesváron

Temesvárról jelentik: Mint ismeretes, Manoilescu kereskedelmi miniszter, tegnap délután Temesvárra érkezett, ahol kevéssel utóbb a színházban megtartott nagygyűlésen jelent meg és érdekes politikai expozé mondott a saját maga programjáról s az új kormány célkitűzéseiről. A színházat zsúfolásig megtöltötte a közönség, résztvettek ott kereskedők, iparosok, mezőgazdák, akik nagy érdeklődéssel várták Manoilescu miniszter felszólalását. Misu Popescu a lorga-párt temesvári vezetője nyitotta meg a nagygyűlést, majd Blaskovits Ferenc nagyprépost német nyelven a mezőgazdasági kamara nevében beszélt s az uralkodót éltette. Baltescu dr. a Kereskedelmi Kamara elnöke a kamara nevében, Cioban Pompil dr. a háztulajdonosok képviselőjében szó-

lalt fel s végül Todán fibisi lelkész üdvözölte Manoilescu minisztert.

Ezután Manoilescu miniszter emelkedett szólásra és a jelenlévők dörgő ovációja közben kezdte meg politikai beszédét.

— Nem vagyok a banalitások embere, azok az igazi teremtő elemek, akik nem félnek az újításoktól. Az előző kormányok is jó hazafiak voltak, de a pártidizmus volt a szisztémájuk, amely megkötötte kezüket. A tisztviselők nagyzási hóbortban szenvedtek, pazarlás folyt az állami pénzekkel és a közpénzeket igen sokan elcsikkasztották.

— Diktatúrát nem óhajtok. Mi tiszteletben kívánjuk tartani az őszinteséget s a törvényeket szigorúan kívánjuk alkalmazni.

Ezután Manoilescu miniszter a termények jó

külföldi elhelyezéséről beszélt s hibának tartja a preferenciális vámokat. Megemlíti, hogy Németországgal a tárgyalások egy incidens miatt megszakadtak, de folytatásukoz megvan minden remény, hiszi, hogy a nyár folyamán nagy változások állanak be a termények előnyös elhelyezése érdekében. Az adóreformok ügyében törekedni fog arra, hogy bevezesse az osztályok szerinti fix adózást, még pedig több évre, hogy az adóügyben a bizonytalanság megszűnjön. A munkásság képviselői nem jelentkeztek a kormánynál. Eljöttek ugyan a szocialisták, de a kormány nem mint politikai pártokkal kívánt tárgyalni, hanem a munkássággal. A kisebbségekre vonatkozólag csak annyit jelentett ki, hogy Brandsch Rudolf kisebbségi miniszter fogja intézni a kisebbségi kérdéseket. Végül kérte a jelenlévőket, hogy támogassák az új kormányt felelősségteljes és súlyos munkájában.

Manoilescu zajos ovációban részesítette közönségét. Este a miniszter Bucurestibe utazott vissza.

Manoilescu miniszter temesvári tartózkodása alatt az alábbiakat mondotta az Aradi Közlöny munkatársának:

— Becsületes munkát akarunk produkálni, segíteni akarunk a parasztság helyzetén, olcsóbbítani az életet, mindenkinek józan megélhetést biztosítani, — ez az egész programunk.

A kereskedelemügyi miniszter ezután egy érdekes történetet beszél el a hírlapíróknak:

— Egy brassói gazda kérést intézett hozzám, és abban a következő kicikornyázott címmel szólított meg: „Állandó és Őfelsége kormányának örökké leendő minisztere”. Ez én vagyok. Ha elvégeztem küldetésem, tudom, hogy távoznom kell a miniszteri bársonyszékéből. Semmi sem köt hozzá, csak a vállalt feladat teljesítése. Komoly és becsületes szándékkal vittük át a kormányt és nem kérünk mást mint hogy ezt a szándékot az ország népe kellően honorálja. Nem teszek politikai kijelentéseket, én a munka embere vagyok.

— Hogyan képzelem el miniszter ur a magyar kisebbség sorsát?

— Őszinte, lojális, nyílt és becsületes ellenfelek leszünk. Hiszem, hogy a választás után megoldásra váró feladatok egy táborba fognak főmöríteni. Tudom, hogy vannak panaszok, vannak be nem tartott ígéretek. Mi nem ígérünk, mi dolgozni akarunk és beváltjuk a be nem tartott ígéretek. Ezt viszont nem tesszük a politikai magatartástól függővé.

Majális

Írta: FÓTHY JÁNOS.

Már ez is a múlté: a majális.

A nagyvárosi ember talán nem is tudja, mi volt ez valamikor. Ez a szó: majális, úgy hangzik, mint amikor az ember a kapcsos, bőrkötéses családi fényképalbumot lapozgatja és megtalálja benne Olga néni fiatalkori képét. Olga néniét, aki ezelőtt husz-huszonöt esztendővel, mint öregedő szépasszony, komoly haifonatok koszorúja alól, merengve és ünnepiesen nézett a világba, gödröcskés karjával egy plüssfotel támlájára könyökölve és két kövérkés kezét összekulcsolva puha álla alatt, de aki ma, — husz-huszonöt év után — mint az egy modern fiatal hölgyhöz illik, bubifrizurát visel, ruzsozza magát, összes egykori gödröcskéit, puhaságait fordított arányban fogyasztotta le az évei számának növekedésével és majális helyett bárba jár táncolni.

A majális: az az egykori Olga néni és az az egykori Laci bácsi a családi fényképalbumban, annak a kedves, kissé ünnepies, kissé melev, de nagyon nyugalmas, nagyon boldog és nagyon gondtalan kornak szimbóluma, amelyet hasztalanul keresünk a mai élet viharzó, hangos, ideges felszínén, mert az a kor eltűnt mindörökre, el a majális, el a bécsi valcer, el a francia négyes, eltűnt Laci bácsi is, a pepitanadrágos gavallér, csak egy dolog maradt meg belőle: Olga néni ifjusága, amely ma virágzóbb, mint valaha volt.

De hogy is volna manapság elképzelhető a majális? Ma akár minden héten majális vagy júniálist, vagy júliálist ünnepelhet a fiatalság, hiszen arra való a week-end, hogy fiúk és lányok a városból a zöldbe ránduljanak ki. Ami pedig a majális többi tartozékait illeti? Hát

táncolni, ehhez nem kell sem bál, sem majális, sem más különleges alkalom, a week-end éppoly természetes és magától értetődő táncalkalom, mint más hely és más idő, ahol és amikor fiú és leány táncra perdelnek, például a hivatali szoba, ha a főnök ép nincs jelen vagy a felvonásköz a moziban, mialatt odabenn a leadógép a film slágerét zengi. És így tovább: Kinek kellene ma a szabadban való tánchoz a régi, jó majálisok körülrajongott cigánybandája? Pistá, aki közismert jó pofa, a zsebében hozza ma gával a gramofonját, de utközben azzal ugratja a lányokat, hogy sajnos, otthon felejtette. Nem baj, nyugtatja meg őket Dodó, aki szintén édes egy linkóci, majd bevágódunk valami csárdába és csak lesz ott egy szál rádió, hogy ugrálni lehessen.

Mindez — ugy-e? — nem tulságosan hasonlít a régi, kedves majálisokhoz, amelyeket hetekig várt izgatottan az egész város fiatalsága, lány és fiú, amelyekre úgy készülődtek a mamák, mint lányaik első báljára és amelyek, valóban, az ifjonti szívek legédesebb tavaszi eseményeit jelentették, akár csak télen a megyebál vagy a nőegyesületi dominóest. És — ugy-e? — mintha ennek a mai week-endezésnek, gramofon vagy rádió mellett való táncolásnak semmi romantikája sem volna, ha összehasonlítják azzal a régi étellel, azokkal a régi szokásokkal, azokkal az egykori majálisokkal?

Pedig nem így áll a dolog. Ennek a mai életnek is megvan a maga különös, különleges romantikája, csak ép összehasonlítást nem szabad tenni. A mai élet mindent rendszeresít, ami az egykori életben kivételes tünet, rendkívüli jelenség volt. A kirándulás ma sport és mint sport, rendszeres: week-end. A tánc ma nem alkalom, hanem ugyszólván életszükséglet vagy legalább is: szokás. A szerelem pedig,

amely valamikor a majális édes és rózsaszínű mámorában lobbant fel, manapság vidám és szenvedélytelen lört csupán fiú és lány között, egészen hétköznapi valami, amelynek nincs szüksége különleges alkalmakra, hogy fellobbanjon. Mert a mai szerelem nem is lobog, nem is éget, mint a tüz, — ha éppen van, akkor melegít, egyenletesen és langyosan, mint a gőzfűtés radiátófa. Így egészségesebb és hasznosabb: csak semmi szenvedély, csak semmi illúzió, csak semmi regényesség.

A mai élet rendszeresítette a tegnapi élet sokféle idilljét és ahogy sport, szokás, sőt meg szokás vált belőle, úgy tűnt el idővel varázsa, romantikája, egykori lényege. De azért ez is romantika, csak ép valami egészen új, egészen más, a réginél közvetlenebb, ha nem is költőibb romantika, — az új embertípus új romantikája.

Igy történt hát, hogy a majális meghalt. Meghalt, mint az a régi élet, mint az a régi életrendszer, mint az a régi embertípus, amelynek helyét ma egészen más foglalta el. És ezért van az, hogy amikor ezt a szót halljuk: majális, mintha azt a régi kapcsos albumot lapozgatnók, amelynek alakjairól el sem hinnők, hogy valaha éltek, sőt most is itt élnek közöttünk, ha nem volna Olga néni, aki bizonyítaná. Már t. i., ha valaki meg merné kérdezni tőle: igaz volt-e az a régi élet, amelyből ő oly tehetségesen fiatalodott át a mai világba.

Mert Olga néni... de nagyon kérem, ne mondják neki, hogy én mondtam... ebben az esetben: szimbólum. Az élet örök fiatalságának, örök megújulásának szimbóluma. És ennek a szüntelen megújulásnak, ennek a folytonos fiatalodásnak egyetlen titka az, hogy az élet, tehát Olga néni, elefelejt, sőt megtagadja azt, ami volt és nem akar visszanézni a múltba. Legyünk hát tapintatosak és mi se firtassuk a dolgot.

Henderson vigasztalta Briand-t

az Európa-bizottság mai ülésén, amelyen a francia külügyminiszter elnökölt — Agrárkrízis fojtogatja Európát — Drámai jelenet Doumer és Briand között — Titulescu is Genfbe érkezett — Henderson lesz a bizottság új elnöke

Egységes a német-osztrák állásfoglalás az unió ügyében

Genfből jelentik: A francia elnökválasztás lezajlása után Briand Aristide francia külügyminiszter ma reggel megérkezett Genfbe. A pályaudvaron Henderson angol külügyminiszter várta, majd mindketten Briand szállodájába hajtottak, ahol hosszasan tárgyaltak zárt ajtók mögött. Curtius Schoberrrel találkozott, ugyanekkor és ők is hosszasan tárgyaltak. Hír szerint megállapodtak abban, hogy a német-osztrák vámunió kérdésében mindketten híven tartanak állásponjtjuk mellett. Valószínűnek tartják, hogy a német-osztrák kérdésben az Európa-bizottságnál Henderson és Grandi fog közvetíteni.

Az Európa-bizottság elnöke. Briand különben a magán-megbeszélései után megnyitotta a bizottság értekezletét. Beszédében felhívta a résztvevő államok figyelmét az európai válságra és felkérte őket, hogy a válság megoldására irányuló munkájában támogassák. Briand szerint az európai gazdasági krízis az agrárkérdésben keresendő. Mindaddig, amíg a termelő országok feleslegének elhelyezésével és ezen országok földmívelői részére nemzetközi alapon hitelt nem nyújtanak, az európai krízis tovább fog tartani. Beszédét a szokásos udvariassági taps fogadta.

Tisztelet Briand politikájának!

Briand beszéde után Henderson emelkedett szólásra. Azzal kezdte beszédét, hogy Briand politikájában a legmélységesebb bizalommal hisz továbbra is, a bizottságban képviselt valamennyi ország. Nem akar a francia belpolitikába beleszólni, de szeretné, ha a francia külügyminiszteri tárcát továbbra is Briand foglalná el, mert Briand személye nemcsak Franciaország, de az egész Európának nagy nyereséget jelent. Briand nagy államférfi, a béke érdekében sokat dolgozott és ezért a Népszövetség bizalma nemhogy megrendült volna, de százszázalékosan megerősödött.

Henderson beszéde halvány célzás volt arra a drámai jelenetre, amely a francia elnökválasztás alatt Briand és az új elnök, Doumer között játszódott le. Briand ugyanis ugyanakkor, amidőn bejelentette a jelöltségétől való visszalépését, azt is tudomására hozta Doumernek, hogy a genfi európai-bizottság elnökségéről is lemond. Erre Doumer összetett kezekkel kiáltott oda Briandhoz:

— Csak ezt ne! Franciaország elvárja Öntől, hogy képviselje és ne hagyja el azt a helyet, amelyet mint jó hazafi elhagynia nem szabad! Kérem önt, hogy adjon példát arra, hogy hogyan kell egy franciának hazájával szemben viselkednie!

Az Európa-bizottság mai ülésének további során Briand bejelentette, hogy a bizottság megmutatta már, hogy munkája eredményes és így megvan minden joga arra, hogy ebben a fontos ügyben lépéseket tegyen. Ezután Curtius terjesztett javaslatot az európai-bizottság elé, amely szerint a gazdasági válság megoldására minden államot, amely ebben az ügyben érdekelve van, bevonni kíván a tanácskozásba.

A gyűlés után Grandi, majd Curtius beszéltek és mindketten Briand politikai működését magasztalták.

Párisból jelentik: A jobboldali sajtó úgy véli, hogy Briand lemondása a genfi tárgyalások befejezése után fog bekövetkezni. A baloldali pártokkal egyöntetűen megállapítja a jobboldali sajtó, hogy ha Briand a genfi elnökségről is lemondana, az Franciaországra nézve egyenesen katasztrófát jelentene.

Megmozdultak a jugoszláviai kisebbségek is

Anastasov volt jugoszláv képviselő és Salov volt úszkubi polgármester, mint a macedon polgárok képviselői, három beadványt intéztek a Népszövetséghez, melyben a jugoszláviai bolgár nemzeti egyház visszaállítását kérték. A beadvány kifejti, hogy az egyházat a szerb ál-

lam 1913-ban feloszlatta. A kérvény a békeszerződéseknek a kisebbségek védelmére vonatkozó pontjára hivatkozik és a Népszövetség közbelépését javasolja, hogy a bolgár nemzeti egyháznak a jugoszláv állam adja vissza templomait és iskoláit.

Az egyházfők közül Neophyte úszkubi metropolita és Boris metropolita még életben vannak és ezek adtak felhatalmazást a kérelmezőknek, hogy a Népszövetségnek jelentsék be a sérelmet és kérjék az 1913-ban elidegenített hívők visszabocsájtását a bolgár nemzeti egyház kebelébe.

A jugoszláv kisebbségek Genfben állandó irodát létesítettek, amelynek az a hivatása, hogy biztosítsa a kisebbségi jogok respektálásának szem előtt tartását, ezenkívül élénk propagandát ohajt kifejteni a kisebbségi érdekek védelme érdekében. Az iroda beszámolójában közli, hogy a jugoszláv hatóságok nem hajlan-

Dr. Kövér Gusztávot nyolchavi börtönre ítélték

A kolozsvári hadbíróóság fennforogni látta a tiltott határlé-

lépés büncselekményét Kövér dr. ismeretes esetében — A katonai ügyész feltűnéskeltő beszéde — Mit irt Reu váradi rendőrprefektus?

Dr. Kövér Gusztáv felebbezett a súlyos ítélet ellen

Kolozsvárról jelentik: Napokkal ezelőtt hírt adtunk róla, hogy Kövér Gusztáv dr. nagyváradi ügyvédet, a magyar párttagozat egykori elnökét külföldről az országba való visszaérkezése után a hatóságok letartóztatták és a kolozsvári hadbíróóság tiltott határlépcs vádját emelve ellene, bevezette ismeretes ügyében a rendes hadbíróági eljárást.

A kolozsvári hadbíróóság ma tárgyalta általános érdeklődés közepette az ismert nagyváradi ügyvéd és sportférfiu ügyét. A hadbíróóság súlyos ítélettel sújtotta dr. Kövér Gusztávot, mert ügyében a tiltott határlépcs büntetést látta fennforogni. Részletes tudósításunk az alábbiakban számol be az eseményről:

Ma reggel kilenc órakor a hadbíróági tárgyalás nyomban a vádlott dr. Kövér Gusztáv kihallgatásával kezdődött meg, aki a hozzáintézett kérdésekre elmondotta, hogy az emlékezetes elutazása előtt lakásán a rendőrség emberei jelentek meg és házkutatást tartottak az utlevelé után. Ő akkor kijelentette, hogy utlevelét csakis akkor hajlandó átadni, ha ennek elközbására miniszteri utasítást, vagy bármely polgári bíróság döntését felmutatják, amelynek az elközésra egyedül van joga. A rendőrség emberei ezt a határozatot fölmutatni nem tudták és így ő az utlevelét nem adta át.

Elbeszélte továbbá, hogy nem felel meg a valóságnak, mintha ő a mozgó vonatra szállt volna föl és formálisan megszökött volna az ország területéről. Nyugodtan beült a Magyarországra menő vonat I. osztályának egyik fülkéjébe és várta, hogy az utlevélvizsgáló közegek valamelyike elkéri utlevelét. De se azon idő alatt, amíg a vonat az állomáson állt, sem addig míg a vonat román földön futott, senki sem jött fel hozzá az utlevélvizsgáló határszéli kirendeltségtől. Elképzelhetetlen különben az is, hogy ő a mozgó vonatra ugrott volna fel, hiszen az állomáson grancsárok állanak, továbbá a vonat még legalább tíz kilométert megy román földön, sőt a magyar határkövek előtt meg is áll, tehát bőséges alkalom nyílott volna leszállítására.

Dr. Kövér vallomásának elhangzása után Arama őrnagy katonai ügyész emelkedett szólásra, aki ismertette lova Reu Illés dr. váradi rendőrprefektus levelét, amelyben a rendőrprefektus dr. Kövért irredentizmussal vádolja. Megátkozta azt, aki a védelmére vállalkozik és azt javasolja, hogy ha a fennálló törvények

dók respektálni a kisebbségi jogokat és az a törekvésük, hogy a kisebbségi népeket beolvasszák. Az iroda meggyőződött arról, hogy a kisebbségi érdekek szemelött tartása a békét szolgálja. Az iroda vezetői Prokopny Imre volt jugoszláv megyefőnök, Anastasov, a jugoszláv parlament volt tagja és Salov, Úszkub volt polgármestere.

Titulescu, Románia megbízottja ma reggel érkezett Genfbe.

A kisantant-államok képviselői egy külön értekezletet tartottak ma, amelyen úgy határoztak, hogy nem Benes csehszlovák külügyminisztert ajánlják a leszerelési konferencia elnöki tisztségére. Ezek után bizonyosra vehető, hogy Henderson angol külügyminiszter kerül az elnöki székbe.

A szovjet véleménye

Londonból jelentik: A szovjet félhivatalosa, az Izvesztia, Briand francia külügyminiszternek a köztársasági elnök-jelöltségből való kibukását a francia külpolitika csődjének tekintti. Megállapításá szerint a francia külpolitikát eddig a nagy gesztusok és csekély engedelmények jellemezték. Ezzel nem lehetett megakadályozni, hogy Németország offenzívát ne indítson a lehetetlen békeszerződések ellen. Bizonyosra veszi a lap, hogy a franciánemet viszonyban elhidegülés várható.

alapján nem lehet elítélni, úgy változtassák meg az alkotmányt, mert nem engedhető meg — írja Reu rendőrprefektus, — hogy egy olyan ember, mint dr. Kövér Gusztáv, szabadlábban élhessen. Ezután az ügyész folytatta vádbeszédét. Megállapította, hogy dr. Kövér Gusztáv a határszélen nyílt propagandát csinál a román állameszme ellen. Ugy kell vele bánni, mint akármilyen kémnel. Kijelentette, hogy a pesti konzulátusnak nem lett volna joga olyan utlevelét dr. Kövér Gusztáv rendelkezésére bocsájtani, amilyennel rendelkezik és így már ezért is úgy kell kezelni őt, mint akinek a határlépcs alkalmával semmilyen papírja nem volt. Azután úgy aposztrofálta dr. Kövér Gusztávot, hogy egyenesen negligálja a nagyváradi hatóságokat már ezért is szigorú ítéletet kér, a minék kiszabásánál a bírák katonaszívére abellál.

Dr. Bartha Ignác védő mondotta el ezután tartalmat és alaposan felépített védőbeszédét, amelyben részletesen kifejtette, hogy dr. Kövér Gusztáv esete nem meríti ki az utlevél-törvény 8. §-át; majd sorra döntötte a felhozott vádak és fölmentést kért. Általában a legminimálisabb büntetés kiszabását várta mindenki, ezért nagy feltűnést keltett a hadbíróóság ítélete, amely tiltott határlépcs büntetésben bűnösnek mondja ki dr. Kövér Gusztávot és büntetlen előéletét enyhítő körülménynek be-tudva.

nyolc havi börtönre ítélte.

Dr. Kövér Gusztávot láthatóan lesújtotta a súlyos ítélet, amely ellen úgy ő, mint védője felebbezést jelentettek be. Az ítélet kihirdetése után szuronyos fogházörök azonnal visszavetették cellájába.

Oriási robbanás Londonban

Üvegápor zuhogott London uccáira.

Bayswaterben, amely London egyik nyugati negyede, nagy robbanás történt. Egy kazán-tisztítószergyár laboratóriumában a vegyszer felrobbant és az egyik alkalmazottat az ablakon keresztül az uccára dobta. Egykéméteres körzetben minden ablak betört. Valóságos üvegápor árasztotta el az uccákat, ahol éppen sok járókelő volt, akik közül sokan súlyosan megsebesültek. A robbanás után röviddel tűz ütött ki a gyárépületben, amelyet csak igen nehezen sikerült lokalizálni.

Javitják a választói névjegyzéket

Az aradi városi tanács állandó választmányának ülése — Kiknek egészségéről tartozik gondoskodni a városi tanács? — A Central-mozi büffé-bérlőjének ügye az állandó választmány előtt

A városi tanács állandó választmányának mai ülésén az egyes ügyosztályi vezetők több folyó ügyet referáltak. Ezeknek során dr. Cucu Vazul városi főorvos ismertette a közigazgatási törvény azon rendelkezéseit, amely utasítja a községtanácsokat, hogy mindazokról a községi lakosokról, akik a község területén bejelentett lakással rendelkeznek, megbetegedésük esetén a község tartozik egészségügyileg gondoskodni. Az állandó választmány ezután utasítást adott Popa adminisztratív főnöknek, hogy a választói névjegyzékből mind-

azokat törölje, akik a legutóbbi választás óta elhálóztak, vagy elhagyták Aradváros területét.

A gazdasági ügyosztály vezető tanácsosa referálta ezután a Central-mozi büffébérlőjének kérését, amelyet az eddig fizetett bérlési díj leszállítása érdekében adott be. A város állandó választmánya a precedensek elkerülése érdekében a kérésnek nem adott helyet, azt azonban felajánlotta, hogy amennyiben az eddigi bérlési feltételek nem felelnek meg a jelenlegi bérlő számára, hajlandó a város új nyilvános bérlési pályázatot kiírni a Central-mozi büfféjének új bérlőjére nézve.

Meghiusult a budapesti Leszámitoló-Bank

Hogyan folyt le az izgalmas amerikai stílusú kirablási kísérlete

Hét revolverlövést adtak le a titokzatos banditák — A bank-merénylők autója nem akart indulni — Izgalmas hajsz a menekülők után

Műkedvelő banditákat sejt a merénylők mögött a rendőrség

Budapestről jelentik: Vakmerő álarcos rablótámadási kísérlet történt ma délelőtt tíz és tizenegy óra között, a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank Klauzál-téri pénztárhelyiségében. Javában folyt az üzleti élet, amikor két álarcos bandita jelent meg a pénztárhelyiségben. Kezükből revolvért szorongattak, majd harsányan rákiáltottak az íróasztalok mellett dolgozó tisztviselőkre:

— Fel a kezekkel!...

Revolverlövés dörrennek...

A tisztviselők torkát egyetlen hang nem liagya el a megdöbbenéstől. A szomszédos helyiségbe menekültek és az átjáróját elbarrikádolták. Közben két revolverlövés dörögött el, de csodálatosképpen a rablók nem mertek a pénzhez hozzányulni, hanem futva elhagyták a pénztárt. A kijáratnál várakozó autókba ültek és a Rákóczi-ut felé elrobogtak. Nyomban telefonon értesítették a főkapitányságot és a Stúdiót, ahol a napi műsor folyt. A délelőtti hallgatóság legnagyobb meglepetésére, egyszerre félbeszakadt a műsor és a bemondó leadta az első főkapitányi jelentést az eseményről. Ugy gondolták, hogy ezzel sikerülni fog a banditák menekülésének útját vágni. A helyszíni vizsgálat során annyit sikerült megállapítani, hogy a pénztárat előtt a kérdéses időben tartózkodó járókelők egy A. O. 194—56. jelzésű autót láttak és hogy a gépkocsi a Soroksári-ut felé robogott.

Izgalom a főkapitányságon

A megadott személyleírás szerint, az autós banditák közül az egyik 28 év körüli, magas, a másik valamivel idősebb, zömök ember volt. Mindketten fekete zakót viseltek.

Az álarcos rablótámadási kísérlet ma egész nap izgalomban tartotta a főkapitányság bünygyi osztályát. A helyszíni szemlének és a szemtanúk által leadott helyzetkörülményeknek egyelőre annyi az eredményük, hogy a rendőrség megállapította, hogy a banditák összesen hét lövést adtak le. Amikor behatoltak a pénztárterembe és felszóltatták az ott tartózkodó tisztviselőket, hogy adják meg magukat, két revolverdörrenés hangzott el. A tisztviselők egybehangzóan azt vallották a detektíveknek, hogy csak abban a pillanatban jutott eszükbe a menekülés szükségessége, amikor a revolverek dörrenését hallották. Utóbb az uccára vezető kis folyosón újabb öt lövést

adtak le, hogy az uccára tóduló tisztviselőket elriasszák.

Mi történt

a bank palotája előtt?

Rendkívül izgalmas jelenet színhelyévé vált ezután a bankpalota előtti uccarész. A palota előtt ugyanis egy hatalmas autó állott és érdekelt, hogy a nagy zürzavarban senkinek nem jutott eszébe, hogy ez az egyedül álló autó gyanus lehet. Amikor a banditák kiértek az uccára, a soffőr felugrott a kocsira a tettesekkel egyidőben. A motor azonban nem akart begyulni. A következő pillanatban az uccára tódult tisztviselők kórusban kiáltottak:

— Fogják meg! Fogják meg! Bankrablók!...

Azonban a következő pillanatban begyűjtött a motor és az autó hatalmas iramban elrobogott. A villamos sínekhez érve, egy villamos vágta el a gépkocsi útját, a soffőr ügyes mozdulattal úgy irányította a volánt, hogy az összeütközés elkerülhető volt. A banditákat szállító gépkocsi aztán eltűnt a Rákóczi-ut fortagájában.

„Amatőröket” sejtene

A főkapitányságon aztán megállapították, hogy amatőr-betörőkről lehet szó, amennyiben a merénylet nagyon hasonlít a Czinóber-féle bankrabláshoz. A budapesti államrendőrség most összeköttetésbe lépett a bécsi államrendőrséggel annak megállapítása céljából, hogy a 194—56. rendszámot viselő autó nem-e valamelyik bécsi polgár tulajdona?

Az Aradi Közlöny

apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Naményi-féle papirkereskedés, volt Weitzer János-ucca.

Biheller-dohánytőzsde, volt Andrassy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytőzsde, volt Weitzer J.-u.

Dohánytőzsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok.

Dohánytőzsde, Zsidótemplom-épület.

Ambruster-trafik, Dengli-ház.

Akinek tehát az Acsev-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéselt gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnap számában feltétlenül meg fog jelenni.

Amerika—Európa: 45 perc

Oberth, a világhírű erdélyi feltaláló feltűnéskeltő előadást tartott Budapesten a rakéta-rendszer jövőjéről.

Budapestről jelentik: Oberth tanár, a medgyesi születésű gimnáziumi tanár feltűnéskeltő előadást tartott Budapesten a rakéta-autóról.

Oberth tanár már két éve foglalkozik a rakéta-autó problémájával, valamint a világhírű világűr-rakéta teóriájával. Előadása kapcsán részletesen ismertette teóriáit és megállapította, hogy a rakéta-autó fejlődésének semmi gátló akadálya nincsen. Különösen a posta szempontjából lesz ez nagyjelentőségű. Európa és Amerika között például sikerülni fog ezáltal háromnegyed óra alatt lebonyolítatható postaforgalmat létesíteni. Mint harci eszköz azáltal válik majd nagyjelentőségű eszközzé, hogy hihetetlenül rövid időn belül nagymennyiségű robbanóanyagot fog tudni egyik helyről a másikra vinni. A rakéta-autó — fejezte be előadását Oberth tanár — nem álom többé, hanem megvalósulás előtt álló valóság.

Elítélték egy aradi betörőt

A sértettek nem kívánták a tettes megbüntetését.

Ez év február 15-én nagyszabású betörést követtek el Mészáros István aradi magánzó lakásán, Mészáros, aki a Mossóczy-telepen lakik, vasárnap délután a templomban járt, távollétében ismeretlen tettes behatol lakására s onnan magával vitt egy kazettát, amelyben 6000 lej készpénz, 120.000 lej értékű ékszer és egy 120.000 lej értékű váltó volt. Az aradi államrendőrség csakhamar kiderítette, hogy a betörést Radics Sándor munkanélküli követte el, akinél házkutatást tartottak és a hatezer lej készpénz, továbbá két brosstü kivételével megtalálták az elrabolt holmikat. Az ügyészség indítványára a vizsgálóbíró előzetes le tartóztatásba helyezte a tettest, aki fogságban várta be a mai főtárgyalás napját.

Az aradi törvényszék Ramonteanu-tanácsa ma tartotta meg a főtárgyalást, amelynek során Mandru Miklós ügyész betöréses lopással vádolta Radicsot. A vádlott a terhelő bizonyítékok sulya alatt töredelmesen bevallotta a bíróságnak, hogy az értékekkel megrakott kazettát ő lopta el, tagadta azonban, hogy betört volna a lakásba. Az elnök kérdésére a vádlott elmondotta, hogy a tettet megelőző napon Mészáros István fiával együtt karyázott egy aradi kávéházban és a fiu játék közben beszélt el, hogy édesapja az éjjeli szekrényen lévő kazettában őrzí vagyonát. Másnap korán délután lesbe állott Mészáros István háza előtt, ahol megtudta, hogy a házaspár a templomba készülődik. Bevárta, míg eltávoznak és szerencséje volt, mert Mészárosék elfelejtették bezárni a ház kapuját, sőt a lakás is tárva-nyitva maradt.

A bíróság ezután több tanút hallgatott ki, akik jelentéktelen vallomásokot adtak le. A perbeszédnek során a védő arra való tekintettel, hogy a kár megtérült és hogy a sértettek sem kívánták Radics Sándor megbüntetését, enyhe ítéletet kért. A bíróság rövid tanácskozás után hozta meg ítéletét: nem fogadta el Radics Sándor védekezését és ezért az enyhítő körülmények figyelembevételével betöréses lopásban mondotta ki bűnösnek a vádlottat, akit egy és fél évi fogházbüntetéssel sújtottak. Az ítélet minősítése ellen úgy a védő, mint Radics Sándor vádlott fölfolyamodást jelentettek be.

Bonyodalmak a kormány aradi jelölő-listája körül

Akik elégedetlenek és akit kizártak — A földművelésügyi miniszter titokzatos hallgatásba burkolózik — Kulisszamögötti attakok a helyezések miatt — A miniszter második napja Aradon

Elutazott Ionescu-Sisesti földművelésügyi miniszter

Az Aradon tartózkodó Ionescu Sisesti földművelésügyi miniszter második aradi napja a tegnapián kevésbé mozgalmás keretek között zajlott le. A politikai ambíció hullámverése az egyes megyei politikai pártok köré centralizálódott és az éjszaka folyamán több politikai pártban a késő hajnali órákig tartó tanácskozások folytak. Így különösen élénk élet volt az arad megyei liberális tagozatban, amely, mint ismeretes, a kormánylistán jelölte a maga exponens embereit. Ezeknek az éjszakai tanácskozásoknak volt az eredménye az is, hogy különböző intervenciók történtek a kora reggeli órákban Ionescu Sisesti földművelésügyi miniszternél arra nézve, hogy a kormánypárt arad megyei képviselőjelölő-listáján különböző változásokat eszközöljenek. A kormánypárt jelölő-listájának, különösen a hatodik és a nyolcadik helyre nézve indultak meg a kulissza mögötti attakok, amelyeknek eredményeképpen Mihail Russut, az aradi Voința Poporului főszerkesztőjét Goldis László volt miniszter, szentszéki titkár a délelőtti folyamán az Averescu-pártból kizárta, viszont ugyanekkor liberális körökhöz közelálló részről intervenció történt, hogy Ionescu Sisesti cserélje le nevét a kormánypárti jelölő-lista nyolcadik helyéről.

Személyi változások a jelölő-listán

Más természetű komplikációk keletkeztek dr. Cotioiu aradi ügyvéd hatodik helyen történt jelöltetése körül is. A liberális megyei tagozat a várakozás ellenére sem exponálta magát eléggé annak érdekében, hogy Cotioiu dr. megtartsa a hatodik jelöltetési helyét a kormány listáján. Ionescu Sisesti miniszter minden felvilágosítás elől titokzatos hallgatásba burkolózott és példáját követték a liberális pártkifejezők is. Mindazonáltal az Aradi Közlöny munkatársának értesülése szerint a miniszter még mindig nem végleges összeállítási listát vitt magával ma délután Bucurestibe, amelynek összeállítása kombinatív a következő: 1. Ionescu Sisesti. 2. Marcus Mihail dr. 3. Crisan iskolaigazgató. 4. Hans Beller. 5. Xeni egyetemi tanár. 6. Serbanescu. 7. Boamba egyetemi tanár. 8. Cotioiu dr. 9. egy arad megyei kisgazda, akinek neve még ismeretlen.

Mialatt a miniszter a Liberális Pártklubban tartózkodott, megjelent előtte az aradi Nyugdíjas Egyesületnek egy küldöttsége Erdélyi Ferenc nyugalmazott főfelügyelő vezetésével, aki átadta a miniszternek a nyugdíjasok sérelmeit felelő memorandumát. A miniszter szívélyesen fogadta a küldöttséget és a legteljesebb mértékben megnyugtató intézkedéseket helyezett számukra kilátásba.

A miniszter a csálai erdőtelepen

A miniszter a délelőtti folyamán a liberális-pártban folytatott bizalmas megbeszéléseket, majd innen dr. Serban György megyei prefektussal és több megyei agrárvezető tiszttel a csálai erdőtelepre ment, ahol megtekintette a telepet, majd résztvett a tiszteletére rendezett banketten. A kisebbségi gazdátársadalom képviselőjében a csálai telep megtekintésénél Áltódy Pál, az Arad megyei Mezőgazdák Szövetkezetének vezérigazgatója vett részt. A miniszter a csálai telepről kíséretével együtt a négy órakor induló bucuresti-i expressz indulása előtt érkezett vissza az arad megyei prefekturán lévő szállására és magához véve podgyászát, a nálvándarra hajtatott.

A miniszternél a csálai telepen való tartózkodása alatt, dr. Moga Romulus rendőrkapitány a kormány képviselőjének megbízásából

udvariassági látogatásokat tett Arad megye számos vezetőegységénél. Így a miniszter képviselőjében látogatást tett a távollévő Comsa Gy. Gergely dr. görög keleti püspöknél, Goldis László volt miniszternél, az Averescu-párt megyei tagozatának elnökénél, Hargot Györgynél, a törvényszék főelnökénél, valamint fölkereste Balacescu Constantin és Vișoreanu tábornokokat.

A miniszter bucsuzása

Az elutazó minisztert kíséretén és az arad megyei agrártársadalom képviselőin kívül dr. Serban György megyei prefektus és dr. Moga Romulus rendőrkapitány kísérték ki az állomásra, ahol még sikerült elérnie a bucuresti-lyorsat. Az Aradi Közlöny munkatársa a már induló vonaton kérdést intézett a miniszterhez utjának politikai eredményéről, melyről azonban a miniszter nem kíván nyilatkozni. Kijelentette ezzel szemben, hogy mindezekig nincs tudomása arról, hogy sor kerülhetne a városi tanács feloszlatására. Határozottan kijelentette a miniszter azt, hogy az állami hatóságok kinevezett aradi vezetőinek kicseréléséről szünetelő hírek teljesen alaptalanok és nincs is semmi valószínűsége annak, hogy erre a közeljövőben sor kerülhessen. A legkellemesebb

Elrettentő példa

Egy kisebb háborúval felér az Egyiptomban tegnap megindult választási harc — 18 halott az első napon — Sortüz a népre — Kaszákkal ment a nép a gépfegyverek ellen

LONDONBÓL jelentik: Kairói jelentések arról adnak hírt, hogy tegnap megkezdődtek a parlamenti választások, melyeknek mindjárt az első napja olyan szenvedélyek között folyt le, hogy felért egy kisebb csatával.

Az első nap eredménye, mely lehet, hogy a vidékről beütött hírek alapján még súlyosbodni fog: 18 halott és 167 sebesült. Több helyen összeütköz-

impresziókkal hagyja el Aradot és ezekről az impreszióiról módjában lesz úgy a kormány tagjainak, mint speciálisan dr. Hatieganu Gyula erdélyi miniszternek személyesen referálni.

Királyi köszönet Aradnak

A mai napon különben érdekes távirat érkezett Arad megye új prefektusának, dr. Serban Györgynek címére Temesvárról, az arad megyei prefekturára, amely a következőképpen hangzik:

Dr. Serban Györgynek,

Arad megye prefektusának Arad.

Temesvár. Óra. Datum. 4752—1931.

Öfelsege a legkegyelmesebben elrendelte magántitkára útján, hogy nevében fejezzük ki köszönetét a prefektus urnak ama szép és hódolatteljes nyilatkozatokról, amelyet a prefektus ur a május tizediki ünnep alkalmával a trón zsámolyához eljuttatott. Kérjük és meghatalmazzuk a prefektus urat, hogy Öfelsege köszönetét a vezetése alatt álló megye lakosságának tudomására hozza. A legmagasabb megbízásból

Temesvári tartományi kormányzó.

A jéni táviratot a megyei prefektus a sajtó útján adja át a nyilvánosságnak, eleget téve kívánságának.

Értesülésünk szerint Ionescu Sisesti földművelésügyi miniszter, aki magával vitte az átreformált arad megyei kormánylistát, a holnapi nap folyamán mutatja azt be jóváhagyás végett dr. Hatieganu Gyula erdélyi miniszternek. Az erdélyi miniszter látogatása után minden valószínűség szerint telefonon közli az eredményt a megyei prefekturával, hogy még a holnapi nap folyamán benyújthassa a kormány hivatalos listáját az aradi törvényszéken.

Egy kisebb háborúval felér az Egyiptomban tegnap megindult választási harc — 18 halott az első napon — Sortüz a népre — Kaszákkal ment a nép a gépfegyverek ellen

tek a tüntetők a katonasággal, mely sortüzet adott. A sebesültek közt a választásban részt nem vevő angol állampolgárok is vannak.

A tömeg kaszákkal és késekkel rohant a katonákra, akik gépfegyvertűzzel válaszoltak. Több városban autbuszokat döntöttek fel a tüntetők és elbarrikádozták magukat mögötte. A helyzet egész Egyiptomban nagyon komoly. A mai választási napra újabb összecsapásokat várnak.

Az aradi magyarság szombaton nyújtja be jelölő-listáját

Holnap, szombaton délelőtt fél tizenegy órakor a magyarság ünnepélyes keretek között nyújtja át a jelölő-listát az aradi törvényszéken

Holnap délelőtt fél 11 órakor ünnepélyes külsőségek mellett nyújtja át az Országos Magyar Párt arad megyei tagozata a központ által jóváhagyott jelölőlistát. Ez a kiemelkedő alkotmányos aktus az elmúlt választásokon mindig a város és a megye magyarságának nagy érdeklődése mellett folyt le. A Magyar Párt elnöksége fölhívást bocsátott ki, amelyben fölkéri mindazokat, akiket elfoglaltságuk nem akadályoz, hogy holnap, szombaton, délelőtt fél 11 órakor jelenjenek meg a törvényszék épületében az esküdtzéki terem előtt. Mindenki hozza magával személyazonossági igazolványát, utlevelét, vagy egyéb igazoló okiratát, hogy a jelölőívet aláírásukkal elláthassák. Kívánatos volna — mondja a felhívás — a választópolgárok mentől nagyobb számban megjelenése, hogy ezzel is igazolják a lelkesedést, amellyel jelöltjei mellett Arad magyarsága fel fog sorakozni.

Egészen bizonyos, hogy Aradváros magyar társadalma megszívleli a pártnak ezt a felhívását és nem mulasztja el az alkalmat, a mikor kisebbségi életünk akaratmegnyilatkozását kidomboríthatjuk. Bizonyos, hogy a hol-

napi jelölés ünnepélyes külsősége nem fog elmaradni a kiűszöbön álló választások előtt sem, amelynek során a magyarságnak fokozottabb összetartó erőre van szüksége, hogy akaratát megfelelő sulyban reprezentálja, az ország törvényhozó testületeiben.

Az aradi mozik mai műsora

5. negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: MAMORKERINGŐ. Szerelmi dráma, melyben a táncnak és dalnak sorsdöntő szerepe van. A szépséges Mady Christians, a bájos Trude Berliner, a nagystílusú Hans Stüwe és kitünő hangú Walter Jankuhn, a berlini operaház tenoristája viszik a főszerepeket. (Kezdéskor az ajtókat bezárlják.)

SELECT MOZGÓ: NO, NO, NANETTE. Egy izgalmas vörös filmoperett, a First National Pictures legkiválóbb beszélő, zenélő és természetesen színészi filmje, 150 tagú kórus mellett a szebbnél-szebb melódiákat Jeritza Mária partiógoltja, a csodás tehetségű Bernice Claire énekli a nálunk már jól ismert operatékesszel Alexander Gray-vel. A harmadik főszereplő: Louise Fazenda. (Kezdéskor az ajtókat bezárlják.)

ELITE MOZGÓ: Negyed 8 és negyed 10 órakor. Premier, PARIS GIRLS. Modern életkép. Főszereplők: Suzy Vernon és Esther Kiss.

GRADISTE MOZGÓ: BŰNATORÓKLÉS. Dráma. Főszereplők: Walter Rilla, Valery Boothby és Fritz Alberti. (Előadások kezdete 7 és 9 órakor)

A Csikmegyei Magánjavak ügye a Népszövetség előtt

Genf-ből jelentik: A Nemzetek Szövetsége Tanácsának e hó 18-án kezdődő ülészakán napirendre van tűzve a Csikmegyei Magánjavak elvétele miatt 1929 júliusában az érdekeltek képviselői által beadott petíciónak tárgyalása. A tárgyalásra tüzet a kiküldött kisebbségi bizottság, Anglia (Malkin), Perzsia (Aja kán) és Norvégia (Mowinkel külügyminiszter) képviselői a Tanácsban kívánták a román kisebbségi szerződés 12. cikkére való hivatkozással.

Miután ezen cikk szerint petícióknak a Tanácsban való tárgyalása az esetben történik, ha a Tanács bármely tagja a kisebbségi szerződés megsértését fennforgónak látja, ennek folytán most már kétségtelen, hogy a Tanács az érdekelteket székelységnek igazat fog szolgáltatni és Románia kénytelen lesz kárpótlást adni a jelen esetben is, úgy mint ez előzőleg a bánási és erdélyi telepek ügyében történt.

— Véres események Svédországban. Stockholmból jelentik: Solefira kerületben, ahol tegnap este véres események játszódtak le, a munkások 24 órás tüntető sztrájkba fogtak. A kommunisták számtalan tiltakozó gyűlést tartanak, melyek mindegyike verekedéssel és rendezavarásokkal végződik. A szociáldemokraták felhívták a lakosságot, hogy rendezzenek békés tüntetéseket. A városban ma egyébként az építőmunkások teljes sztrájkot proklamáltak. A kormány intézkedésére egy torpedóromboló ment az Angernanenlven folyó torkolatához, mert a könnyéki ipartelepeken súlyos zavargások törtek ki.

A késő éjszakai órákban érkezett jelentések szerint az észak-svédországi fűrészipar összes munkásai — mintegy 20 ezren — a mai napon sztrájkba léptek. Az esti órákban a többi iparvállalatok munkásai is — körülbelül 12 ezren — szintén sztrájkba léptek. A kommunista képviselők ebben az ügyben interpellációt terjesztettek be a képviselőházban és követelték, hogy a kormány nyújtsa be lemondását. A miniszterelnök ígéretet tett, hogy szigorú és pártatlan vizsgálatot rendel el egy a sztrájk, mint a zavargások ügyében.

1) AKE háziverseny. Női egyes I. oszt.: Holländerné—Lella Gizi 6:0, 6:4. Férfi egyes I. oszt. Koch—Fodor 6:2, 4:6, 6:4. Női egyes II. oszt.: Dr. Kurzerné—Horovitzné 7:5, 6:2. Dénes B.—Steinhaus K. 6:0, 6:2. Holländer Zs.—Kohn B. 6:2, 6:0. Vegyes páros: Somogyi Klári—Schwarz — Schwarzné—Dózsa 6:3, 6:4. Férfi páros: Wechsler—Schwarz — dr. Czaznic—Avramescu 6:2, 6:4.

— Felrobbant a lámpa az aradi Rozvan-uccában. Ma este értesítették az aradi mentőket, hogy Pascu Illés Str. Rozvan 2. szám alatti lakos súlyos természetű égési sebeket szenvedett egy felrobbant lámpától. A mentők a szerencsétlenül járt embert a kórházba szállították, ahol azonnal gondos kezelés alá vették. Pascu Illés ma este az égő lámpát feldöntötte, amely felrobbant és Pascu ennek következtében súlyosan összeégett. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— Elhízott egyéneknél a természetes „Ferenc József” keserűvízkúra hatalmasan előmozdítja a bélműködést, a testet könnyeddé teszi s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Az orvosi szakirodalom kimutatja, hogy a Ferenc József víz a máj és a véréből felé irányuló vértudulásoknál, valamint aranyérről és prosiatabajoknál is áldásos hatást fejt ki. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A buteni zsidó hitközség a templomalap, valamint a temető karbantartása alapiára nagyszabású programmal egybekötött táncmulatságot rendez vasárnap este, amely iránt nemcsak a községben, de megyeszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg. A rendezőség fáradságot nem kímélve munkálkodik az est sikere érdekében. Nagyszerűen összeállított, ötletes műsorszámokkal akarja a közönség tetszését megnyerni, amelynek érdekében Darvas Ernő növendékével fog közreműködni, ezenkívül táncszámok és egy kitűnő jazz-band fogja szórakoztatni a közönséget.

LEGUJABB

A pápa a tőke és a munka viszonyáról

A szocializmus tévesen értelmezi az emberi igazságot — jelenti ki a legújabb pápai enciklika. — Mikor keletkezett a kommunizmus?

Kölnből jelentik: A „Kölner Volkszeitung” részleteket ismertet a legutóbbi pápai enciklikából, amely „A társadalmi rend és a munkákérdés” címet viseli.

A pápai enciklika részletesen tárgyalja a tőke és a munka viszonyát. Arra a következtetésre jut, hogy a proletár-osztályt meg kell fosztani proletár jellegétől igazságos és elfogadható munkabérekkel. Elítéli, hogy az emberi gazdagság mindössze

néhány kiválasztott kezébe összpontosul és hogy ezek uralkodnak a világ felett. Kimutatja, hogy a szociális mozgalom XIII. Leó pápa korában ketté ágazott: ekkor keletkezett a kommunizmus és egy olyan szociálista mozgalom, amely utóbbi az emberi természettel éles ellentétben áll. A szocializmus tévesen értelmezi az emberi igazságot. A pápa azután azt mondja, hogy nem lehet valaki jó katolikus és igazi szocialista.

A Népszövetség elé kerül a Creditanstalt ügye

Megszavazta az osztrák szövetségianács a Rothschild-bank szanálását

Bécsből jelentik: A szövetségianács ma utolsó fórumon is megszavazta a Creditanstalt szanálásáról szóló törvényjavaslatot. Rebrl a salzburgi keresztényszocialist-párt tartományfőnöke beszédet mondott, amelyben nagyon helyeselte, hogy az állam a szanálásnak ezt a módját választotta. Rámutatott arra, hogy mennyire helytelen volt a szociáldemokratáknak azon álláspontja, hogy ha már az állam segít, úgy segítsen a maga számára.

A Creditanstalt a felszólaló szerint nagyon tekintélyes külföldi összeköttetésekkel rendelkezik és ezek a tőkeérdekeltségek azonnal megvonnák a bizalmukat, mielőtt az állam a pénzügyintézetre tenné a kezét. Rámutatott arra, hogy Ausztriának a lehetetlen gazdasági helyzet okozta a Creditanstalt ingadozását és reményének adott kifejezést, hogy Schober kancellár Genfben erre rá fog mutatni a nemzetközi fórumok előtt.

„Bourbon Alfonz” vagyonát zár alá vette a spanyol köztársaság

250 millió francia frankra becsülik a spanyol ex-király lefoglalt vagyonát. Alkotmányozó nemzetgyűlés dönt a vagyon felosztása felett — Javaslat az elhagyott kolostorok felhasználására vonatkozólag

Madridből jelentik: A spanyol köztársasági kormány felszólította az összes bankokat, hogy haladéktalanul jelentsék be a hatóságoknak, hogy Alfonz királynak van-e pénze, avagy más értéke a pénzügyintézetekben és ha van, mennyi a pontos összege? Ugyisint utasították a külföldi követségeket is, hogy pontosan állapítsák meg, hogy a volt uralkodónak mennyi vagyona van elhelyezve a külföldi pénzügyintézeteknél?

A hivatalos lap mai száma közli, hogy Bourbon Alfonzának minden vagyonát zár alá

helyezte a spanyol köztársasági kormány. Az ex-király lefoglalt vagyonát 250 millió frankra becsülik. A zár alá helyezett vagyon hovatartozásáról a nemsokára összeülő alkotmányozó nemzetgyűlés fog dönteni.

La Corogne spanyolországi város lakossága javaslatot tett a kormánynak, amelyben kérték a kormányt, hogy az elhagyott kolostorokat hasznos intézményekké, kórházakká és könyvtárakká alakítsák át, de ne rombolják őket barbár módra össze.

ÚJ KÖNYVEK

Sinclair Lewis neve ma már nagyon közel fekszik a magyar olvasóközhöz. A Nobel-díjjal jutalmazott írónak minden egyes munkája irodalmi szenzáció és a „Wrenn urunk” az a műve, amelyben az író és az ember egyaránt intim közelségbe jut az olvasóval. Az amerikai élet tempós liktelését veri vissza az egész regény, de nem az obligat adottságokból, ahogyan azt más regényekben már oly sokszor megírták, hanem újszerűen és olyan technikai fölkészültségekkel, amely nem hasonlítható más hasonló irányú írásművekhez. „Wrenn urunk” az Athenaeum-könyvtár 14-ik köteteként jelent meg.

Lengyel Menyhért: „A boldog város”. Az Amerikát járt Lengyel Menyhért visszatérése után valósággal más ember lett. Az életformák szemléletének nagy perspektívája új meglátásokkal és fölfogásokkal gazdagította az író irányítást kapott az élethez, szent hitet, hogy mindent érdemes végigélni, végigcsinálni, mert nem elérhetetlen ábránd többé az ember boldogsága a földön. A legvéresebb szatirától a legérzelmesebb és legköltőibb líráig. A írásművészet egész skáláját járja végig a szerző. A boldog város című regény minden könyvkereskedésben kapható.

— A „Borsszem Jankó” új száma rekordot tart érdekességek és humor dolgában. A hét legjobb tréfái, anekdoták s eredeti rajzok. Szellemes rébuszok 14 jutalommal. Molnár Jenő népszerű lapjának egyes száma 50 fillér. Kérjen ingyen mutatványszámot; Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

SIESSEN a MAGYAR HÁZ R.-T. részvényjegyzésével!

A koldusszegény Ausztria Ha a Creditanstalt összeomlik
130 milliós ajándéka Ausztria elpusztul — Az állam minden pénze a banká-
Rothschildnak rok szanálására ment. A Creditanstalt szanálá-
 sának botrányos előzményei és kulisszatitkai.

Bécsből jelentik: Egy nagynevű, ma már az aktív közszerepléstől visszavonult osztrák államférfi és nemzetgazdász az *Aradi Közlöny* bécsi tudósítója előtt a következő szenzációs nyilatkozatban világította meg a Creditanstalt összeomlásának botrányos előzményei és a szanálás kulisszatitkait:

— Az ami a Creditanstalt körül most történik, logikus következménye annak a gazdálkodásnak, amely az összeomlás óta Ausztriában folyik. Az osztrák állam minden pénze lelkiismeretlen bankárok szanálására ment el. Az egész világon példátlanul áll, hogy valahányszor egy bankár válságba kerül, az állam közpénzeiből szanálja. Ugyanakkor, amikor a nép jóléti miniszternek távoznia kellett, mivel az osztrák államnak nincsen néhány milliója produktív közmunkákra és így a munkanélküliség enyhítésére, az osztrák kormány 130 milliót ajándékoz Rothschildnak. Igenis ajándékoz, mert Rothschildnak elég pénze lett volna ahhoz, hogy erkölcsi és anyagi kötelezettségeinek gentleman módra megfelelő, saját eszközeiből szanálja a Creditanstaltot. Afelett nem lehet vitatkozni, hogy a Creditanstalt megmentése életszükséglet volt Ausztria számára. Ha a Creditanstalt összeomlott volna, úgy egész Ausztria elpusztult volna, ma már Bécsben éhínség és forradalom tombolna. A Creditanstalt kezében tartja Ausztria iparának több mint 75 %-át, így elképzelhető, hogy összeomlása milyen mérhetetlenül katasztrofális következményekkel járt volna. A Creditanstaltot tehát meg kellett menteni. De nem úgy, hogy a koldusszegény Ausztria 130 millió schillinget ajándékoz Rothschildnak. Ha egy kereskedő tönkremegy, úgy távoznia kell boltjából. Az osztrák kormány pénzt ad Rothschildnak, aki az osztrák állam pénzén továbbra is elnöke és a majoritás birtokosa marad a Creditanstaltnak.

Rothschild és az ügyészség

— Meg lehetett volna menteni a Creditanstaltot másként is. Rothschilddal nem párnázott ajtók mögött kellett volna tárgyalni, hanem az államügyészség fogdájában. Biztosra veszem, hogy Rothschild sajátjából adta volna ide a bank talpraállításához szükséges összeget. Így azonban tudta, hogy nem kell félnie a következményektől és mikor már megállapítást nyert, hogy a Creditanstalt egész alapítóját elvesztette, nyugodtan pólozott kint a Praterben.

— Louis Rothschild bárónak, egy zseniális dinasztia-alapító degenerált sarjának bűnösségét nem lehet vitatni. Szintúgy a Creditanstalt igazgatóinak felelősségét sem. A Creditanstalt egy év alatt elvesztette egész alapítóját és az igazgatóság egy esztendő alatt semmitsem vett észre és csak az utolsó napokban szaladt segítségért a kormányhoz. Hasonló felelősség terheli azonban Resch dr.-t, az Osztrák Nemzeti Bank elnökét is, aki a rossz nyelvek szerint csak a reggeli lapokból értesült május 12-én arról, hogy mi történt egy esztendőn át a Creditanstaltnál.

— Az állam páratlan áldozatkészségével sikerült a Creditanstaltot szanálni. Mindamellett az utolsó pillanatban elhárított összeomlás igen súlyos következményekkel fog járni. A Creditanstalt kénytelen lesz iparvállalatainak egy részében a munkát beszüntetni és így a munkanélküliség növekedni fog. Valószínű, hogy a bank és koncernjének tisztviselői karában is nagyarányú leépítések lesznek. Az igazgatók és az igazgatósági tagok azonban aligha fognak lemondani milliárdos jövedelmeikről, fizetéseikről és tantiémekről.

— Május 12-én, tehát aznap, amikor a

Creditanstalt katasztrófiája nyilvánosságra került és amikor azt lehetett volna hinni, hogy a kormány és főként gazdasági miniszterei lázas tanácskoznak arról, hogy miként lehetne az osztrák állam áldozatát redukálni, az egyik legfontosabb gazdasági tárca birtokosa, Dollfuss dr. földművelésügyi miniszter egy egész délutánt az egyik bécsi teletérkező szövetkezet uzsonnáján töltötte. Ha ilyesmi lehetséges, akkor nem szabad csodálkozni azon, hogy Rothschild ezt a példa nélkül való gondtalanságot és tudatlanságot kihasználja.

— Dobjuk félre a szanálásról kiadott kommunikéket és nézzük meg közelebbről, hogy mi történt. A Creditanstalt saját beismerése szerint 140 millió schillinget vesztett. Ebből 40 millió nyílt tartalékokkal fedezve van. Így tehát a veszteség 100 millió schilling. A Creditanstalt részvénytőkéje 125 milliót tett ki. A részvényesek tehát 125 millióból 100 milliót, tőkájük 80 %-át elvesztették.

Az állam menti a Rothschildokat

— Rothschild és társai elvesztették a Creditanstaltba tettett tőkájük 80 %-át, a részvényesek azonban csupán 25 százalékkal lesznek lebélyegezve. Valójában csak 20% marad meg

Egy aradi vállalkozó munkásszanatóriumot létesít Olaszországban

Mairovits Imre találkozása Mussolinival
 — A duce megígérte, hogy támogatni fogja vállalkozását — Villa Arcoban hetven beteg munkás számára

Napok óta érdeklődés tárgya Aradon, hogy Mairovits Imre ismert aradi vállalkozó villát vásárolt egy olasz fürdőhelyen, amelyet munkásszanatóriumná alakít át. Aradon tudni vélik, hogy ebbe a vállalkozásba anyagi részesedést vállal két volt aradi gyáros is, Weisz Károly és Weisz Lajos is.

Mairovits ezelőtt is minden évben elutazott egy pár hónapra Davesbe, vagy Arcoba. Az idén megint Olaszország felé vette útját, de ez egyszer nem üdülni ment, hanem üzleti útja volt Olaszországban, Arco fürdőhelyen. Nem játékbarlangot akar csinálni, nem is valami kabaré-társulatot vitt le, hanem gondolt egyet és megvásárolt egy 22 szobás villát és azt most munkásszanatóriumná alakíttatja át.

Ma alkalman volt a vállalkozó szellemű Mairovits Imrével beszélgetni és néhány adatot megtudni terveiről.

— Többször jártam már Olaszországban — meséli Mairovits. — Olaszország természeti gyönyörűségei mindig lenyűgöztek és mindig szomorúan jöttem onnan haza. Lenyűgözött a sok természeti szinpompa, de lebilincseltek az ország fejlesztésének magasba ivelő tervei is. Mert Mussolini dolgozik, alkot, teremt és fascista elvei mellett nagyon szépen elérnek szociális érzései is. Mindig megcsodáltam az ifjú Olaszország céltudatos előretörését. Amikor tavaly nyáron Mussolini egy egyszerű rendeletével huszezer beteg munkásnak biztosított gondtalan életet és biztos gyógyulást, elszorul a szívem és haza gondoltam, ahol a munkások ezrei és ezrei az ucára kerülnek, ha nem bírják már a robotot. Összekötöttest kerestem, hogy Arcoban villát vásárolhassak.

— Sokat szaladgáltam, sokat futkostam

pénzükből, az állam segítségével azonban megtartják a részvénytőke 75%-át. Ez leplezetlen ajándék és morális lehetetlenség. Az állam 100 és a nemzeti bank 30 milliót adnak oda, hogy Rothschild továbbra is ura maradjon a Creditanstaltnak. Az állam a nemzeti bankkal együtt ide adja az egész elvesztett részvénytőkét és ennek ellenére kisebbségi részvényesként vonul be a bankba, Rothschild és szindikátusa alig 13%-kal járulnak hozzá az alapítókéhoz és még is az övék marad a majoritás.

— A Rothschild-házról azt írták a hivatalos kommunikék, hogy 30 millióval vesz részt a szanálásban. Nos ebben a formában ez sem igaz. Rothschild a 30 millió egy igen tekintélyes részét értéktelen bevonandó Creditanstalt részvényekben adja oda.

— A Creditanstaltnál történt dolgok felett nem szabad könnyen napirendre térni, foglalkozni kell a dolgokkal és meg kell akadályozni azt, hogy az ilyesmi még egyszer megismétlődjön. Hogy 12 éven át minden pénz bukott bankárok szanálására fordítottassék.

— Az, hogy Rothschild helytelenül cselekedett, amikor a szanálást az osztrák államtól terrorizálta ki, ahelyett, hogy saját erejéből mentette volna meg bankját, az ő privátügye. Hogy érdemes volt-e 130 millióért a Rothschild ház nimbuszát ennyire megtépní, ahhoz a család nevének viselőin kívül senkinek semmi köze sincsen. Az azonban, hogy az emberek egy része Ausztriában elvesztette a bizalmát az egész belföldi pénzpiaccal szemben, ha már Rothschildban sem lehet bízni, bizony mindnyájunkra tartozik. Ezt a bizalmatlanságot az egész ország meg fogja sínyleni, ha megkezdődik a bizalmatlan belföldi tőkék külföldre való áramlása.

Sz. P.

— meséli tovább Mairovits — amíg sikerült megismerkednem a fascista-párt vezető tagjaival, többek között Defferice Vittorival, Mussolini államtitkárával. Kedves öreg ur Defferice, „Jó reggelt”-el köszöntött, amikor megtudta, hogy magyar vagyok és szinte összeszecsókolt, amikor meghallotta, hogy villát vásároltam és bele akarok kapcsolódni a szociális munkába. Kitérőtően kedves volt hozzám, amikor meglátogattam Rómában és bemutatott Mussolininek. Mussolini rövid pár perc alatt biztosított a magyarok iránt érzett nagy szeretetéről és azonnal megígérte, hogy az átakartandó szanatóriumom részére hozzam is utal állami támogatásban részesülő munkás-betegeket. Huszonnyolc lírát fizet nekem az olasz állam naponta minden munkásért és ha tekintetbe vesszük, hogy körülbelül hetven munkást helyezhetek el villámban, mint üzlet is elsőrendű.

— A jövő héten autóval utazom Arcoba, a munkák felülvizsgálására. — mondta Mairovits — még pedig Budapesten, Bécsen és a Semmeringen át és erre az utra elkísér jobbrátom, Weisz Károly aradi vállalkozó is.

— Nagy terveim vannak Arcoval. Lehet, hogy a munkásszanatóriummal egyidejűleg magánszanatóriumot is építek, mert Arco a világ legjobb klimatikus helye tüdőbetegek részére, decemberben fürödni lehet a szabadban és az ellátási költségek és kezelési díjak nem drágábbak, sőt talán olcsóbbak, mint idehaza.

— Még valamit mondok Önnek — csilant fel hirtelen Mairovits Imre szeme — sokan fognak nevetni Aradon új terveimen, sokan csufos kudarcot jósolnak, de én nem törődöm senkivel, megyek a magam útjain. Mert biztosan tudom, hogy egy országban, ahol a mai nagy nyomorúságban is akarnak és tudnak gondoskodni huszezer munkás ápolásáról, nem érhetnek csalódások.

(Szom...kár.)

Legyetek szépek nap, fény, levegő és víz által!

Irta: VÁRADY ILUS, a bécsi kozmetikai iskola igazgatónöje

Még nem sok ideje annak, amikor az emberek az egészséget a patikákban és a szépséget titkos receptek után kutyvasztott szépitőszerekben keresték. Ma már azonban tudjuk, hogy úgy a szépség, mint az egészség kuforrása attól függ, hogy miként ápoljuk testünket, bőrünket, hogy mit eszünk, hogy miként lélekedünk, hogy mennyit és milyen módon mozgunk, uszunk, játszunk, alszunk.

Mindenekelőtt a vízben való fürdőzés: általános testedzőszerül a következőket ajánlom: Mindennap közvetlenül felkelés után, miután egy pár percig mélyen lélekzöttünk, tessék az egész testet vagy hidegen letussolni, vagy vízés kendővel nedvesen ledörzsölni. A szabadban mindig csak naps helyen fürdőjünk. Legelőször legfeljebb csak tíz percig szabad a vízben maradni és naponkint ezt az időt fokozhatjuk egy pár perccel. Természetesen ha uszunk vagy játszunk a vízben, akkor ezen időt meg lehet kétszerezni, sőt háromszorozni, de hosszabban semmi esetre se maradjunk.

Fürdés után a bőrt azonnal szárazra kell letörölni és hogy a kellő meleget visszaszerezzük, ezt legjobban egy kis futással, tornázzással vagy más gimnasztikai gyakorlattal érjük el.

Csak ezután a kellő átmenetet megtartva ajánlatos a napfürdő vétele. Napfürdőzésnél — természetesen — ha lehetséges — mindenmü ruhát kerülnünk el, kivéve, ha arcunkat, szemünket, vagy hajunkat az intenzív napsugárzástól kímélni akarjuk. Ajánlatos kivétel nélkül a napon a szemüveg viselése, mert a nap hatása alatt sokkal gyorsabb a szemrácok képződése, amelyek az öregedés legcsunyább jelei. Azután ha hajlamosak vagyunk a szeplőre, akkor az érzékeny testrészeket nagyon is meg kell óvni a napsugaraktól, amit legjobban egy teljesen áttetsző ibolyakék, vagy vörös kendővel érünk el. Eppen úgy kell védeni a világosszínű haját, különösen a vörös és világosszöke színt, mert ezeket a nap kieszti a természetes szép színből s fénytelené és fakóvá teszi.

A legegészségesebb kura a szépségre és egészségre a levegőkura. Terebélyes fák árnyékában órák hosszat ülni, heverni, közbe-közbe játszani, futni, tornászni s aludni kényelmes függőágyakban, a legtöbbit használni mindenkinek. Különösen az idegek erősödnek meg a levegőkura alatt, és mert tudvalevőleg friss, kipihent, egészséges idegek a legszükségesebbek a szépség megtartásánál és korai öregedés elkerülésénél, azért én elsősorban ezt a kúrát ajánlom. A legsűrűbb falombok is változatlanul engedik át a nap ultraviolet sugarait s éppen ezért semmi szükség sincs arra, hogy egész nap égettessük magunkat a nappal vagy hűvösködünk a vízben, amikor a levegőfürdőtől még fokozottabb mértékben megkapja a szervezetünk mindazt az áldást, amire a regeneráláshoz szüksége van.

Nem vagyok híve annak sem, hogy a nők a férfakkal versenyezve hegyeket másszanak, forró napokon, vagy végkimerülésig uszkáljanak a folyó vizek hideg hullámaiban, ellensége vagyok a vég nélküli teniszezésnek is, nem rajongok a gyeptörtyért sem és általában mindenféle sportot csak igen nagy mérséklettel engedek meg a nőknek, mert a szépség megtartása és megszerzése inkább függ a nyugalomtól, mint az idegekre menő, fárasztó testmozgásoktól. A sportladyk, akik a férfakkal versenyeznek és megelégednek arról, hogy a nő szervezete mennyire elűt a férfiakétól, hirtelen és mondhatnám kiabálóan öregednek és igen hamar. Egészen fiatal leányok, akiknek normális körülmények között sima és gyerekes üdeseget arca kellene még, hogy legyen, az öreged. nő kemény és éles vonásait mutatják, ha már egy pár versenyen részt vettek. Az idegekről nem is beszéllek. Az nem azt jelenti, hogy ellene vagyok a női tornának, turisztikának, gimnasztikának. Dehogy. Csak a nők ne feledkezzenek meg soha arról, hogy bármit csinálnak, azért történjék, hogy azáltal emeljék szépségüket s nem, hogy tönkretegyék. Mert a nőnél mindennél fontosabb, hogy szép, szebb és hogy a legszebb legyen!

Azokban a természet rombol is. De, hogy ez ne történhessék meg, szükséges, hogy legalább egyszer úgy a testünket, de főleg az arcunkat szak-szerű kozmetikai kezelésnek vessük alá,

Felmentették Thyssen-Bornemissza bárót, aki véletlenül megölte ifju menyasszonyát, Forster Mária bárónőt

A honvédtörvényszék büncselekmény hiányában felmentette a tragikus sorsu tüzérfőhadnagyot

Budapestről jelentik: Még emlékezetes az a tragikus szerencsétlenség, amely pár héttel ezelőtt játszódott le az egyik magyarországi vidéki kastélyban és amelynek áldozata a fiatal báró Forster Mária lett. A bárónő ugyanis az emlékezetes napon fegyverével célba lőtt, azonban a fegyver a második lövés után csütörtököt mondott. Ekkor a bárónő társaságában levő Thyssen-Bornemissza István báró elvette a fegyvert a bárónőtől, hogy azt megjavítsa. Amint a fegyvert

igazgatta, az véletlenül elsült és a golyó a fiatal bárónőt oly szerencsétlenül érte, hogy pár perccel mulva a helyszínen kiszendvedt.

A báró ellen gondatlanság miatt elkövetett emberölés büntette címén indult meg az eljárás és a budapesti honvédtörvényszék hétfőn tárgyalta az ügyet. A honvédtörvényszék több tanut hallgatótt ki, végül is Thyssen-Bornemissza István báró tüzérfőhadnagyot büncselekmény hiányában a vád és következményei alól felmentette.

Zavarokat okozott Aradon az új időszámitás első napja

Éjjel 12 órakor megállottak a vonatok

a nyílt pályán — Zavar az üzletnyitások körül — Domán Sándor felhívása a kereskedőkhöz — Kereskedőgyűlés vasárnap az üzletnyitás ügyében

Az elmúlt éjszaka 12 órakor megállott az élet és csak az óramutatók mentek előre egy óráig, de céltalanul, mert ismét vissza kellett fordulniok 12 órára. Tizenkét órától egy óráig azonban mi nem hiába vettünk lélegzetet, nem hiába ültünk, jártunk, vagy aludtunk, meg volt a hatása, amit mindenki olyan nagyon kíván, beteljesedett, fiatalodott egy órát. Tizenkét órakor éjjel megállottak a vonatok a nyílt pályákon és egy óráig nem indultak meg. Akik aludtak, minderről semmit sem tudtak, csak reggel vált kissé gyanussá, hogy a nap nagyon melegen süt, habár még fiatal volt az idő, azoknál, akik előrelátásból már lefekvés-kor visszaigazították az órát.

Ma senki sem késett el hivatalából, sőt mintha az embereket előgta volna a munkavágy, egy órával hamarabb jelentkeztek munkahelyükön.

Körsétát tettünk ma reggel a városban, megtudni, hogy kit hogyan ért az új idő szel-leme.

A kereskedők nyolc helyett hét órakor nyitottak és ásihoztak boltjaik előtt, de nem azért, mintha meg lettek volna csalva egy órával, hanem azért, mert a vevő sem hétkor, sem nyolckor nem jelentkezik. A kereskedelmi alkalmazottak a maguk javára magyarázták az új időszámitást és hét helyett kilenckor üdvözölték főnökeiket.

A közhivatalokban pontosan érkeztek a hivatalnokok, mert tegnap már megmagyarázta minden irodafőnök, hogy az órát ugyan igazítsák vissza, de ne hagyják magukat befolyásolni semmitől és hét órakor legyenek az íróasztaloknál. Az iskolás gyermekek voltak talán legnagyobb zavarban. Nem tudták, hogy mikor kezdődik az előadás. Jobban szeretnék volna, ha a bácsik olyan időszámitást találtak volna ki, hogy egyáltalán ne kelljen iskolába járni, de azért már hétkor padiaikban voltak.

Felfegyverzett cigánybanda harca

Egy rendőr el-esett a formális küzdelemben — Meghúsították az előre megtervezett rablótámadást

Constanță-ból jelentik: Vakmerő revolveres támadást intézett az elmúlt éjszaka egy öttagú cigánybanda három szolgálatban levő rendőr ellen Constanța egyik külvárosában.

Egy rendesen felfegyverzett öttagú cigánybanda a város periferiáján be akart hatolni több házba, hogy azokat kifosszák. A rabló cigányok szándékát egy éjjeli őrszerevete, aki azonnal értesítette a VI. kerületi rendőrséget, ahonnan három rendőrt küldtek ki a veszélyeztetett helyre. A rendőrök megérkezésekor a kocsiuton egy kocsi-találtak, amelyre egy katona vigyázott. A rendőröknek feltűnt, hogy ilyen késő este mit kereshet

a katona a kocsi-val az uccában és ezért odaléptek a kocsihoz, hogy felvilágosítást kérjenek a katonától. Ebben a pillanatban öt állig felfegyverzett cigány ugrott elő egy sikátorból és

revolverekkel tüzelni keztek a rendőrökre. A cigányok egyre közeledtek a rendőrök felé, majd amikor három lépés távolságra értek, az egyik cigány közvetlen közletről rálőtt Jon György rendőrrre, aki véresen terült el a földön. A cigányok ezután futva elmenekültek.

A rendőrt életveszélyes sérülésekkel kórházba szállították és egyben a legerélyesebb nyomozást indították meg a merénylő cigánybanda kézrekerítésére.

RÁDIO KÖZLÖNY

Rovatvezető: SZTOLÁR JENŐ.

Mit kívánhatunk rádióinktól?

Akármilyen jó is a vevőkészülékünk, mégis előfordul, hogy a vétel nagyon gyenge s bosszankodva zárjuk el. Sokan azonban nem tudnak belenyugodni a rossz vételbe s hibakeresésre szánják el magukat. Mindent megpróbálnak, mindenre gondolnak: ilyenkor csak arra az egyszerű tényre nem, hogy készülékünk nem mindenható. Még a legjobbj, legdrágább készülékkel sem lehet mindig tökéletes vételt elérni. Egy készülék sem tudja teljesen legyőzni azokat az akadályokat, melyek az elektromos hullámok útjába kerülnek. A hullámok általában a föld felszínével párhuzamosan haladnak, sőt a hegyeken át is haladnak, ha fém nem tartalmaznak, a fém u. i. a hullámokat elnyeli. Ilyenkor a hegy másik oldalán egy olyan hely keletkezik, ahová az elektromos hullámok nem jutnak el, ez az elektromos árnyék. Ez a tünnemény olyan helyeken is előfordul, ahol az építkezésnél nagyobb mennyiségű fém alkalmaznak: pl. vashidak, modern vasbeton épületek stb. A nap sugaraiban lévő ibolyántúli sugarak ionizálják a levegőt, s így a jobb vezetővé tett levegő több hullámot nyel el. Ezért van az, hogy nappal a vétel, a közeli adókat kivéve, mindig gyengébb mint este.

E akadályok ellen igazán nehéz a védekezés, s mind a mai napig nem tudtak olyan berendezést szerkeszteni, amely ezeket az akadályokat legyőzné.

A távolból kezelhető rádió. Ujabban mindinkább tért hódítanak az olyan rádiókészülékek, amelyeket egy egyszerű előtét-készülék segítségével a lakás bármely helyéről a kívánt állomásra lehet hangolni. Sok oly készülék is forgalomba került már, amely egy megfelelő gomb nyomására a kívánt állomás hullámhosszára hangolja be a készüléket. E készülékekkel 6-12 állomás műsorát lehet minden keresés és külön beállítás nélkül venni.

Az éter dezinficiálása ma már égető problémává vált. Különösen a nagyvárosok rádióvételét mérgezi meg a sok sercegő, berregő zavar, melyeket ember okoz a sokféle villamos géppel (háztartási motorok, porszívók, hajszárítók, lifték stb.) Ezek az erősáramú zavarok nemcsak keletkezésük helyén kellemetlenkednek, hanem végigsurrannak a világítási vezetékeken és ezeken át a készülékekbe. Ezeket a zavarokat a készüléknél a legtöbb esetben lehetetlen kiküszöbölni, s csak a zavar forrásánál szüntethető meg, még pedig rendszerint egyszerű eszközökkel teljes zavarmentesség érhető el. Kívánatos volna tehát, hogy külföldi példákra nálunk is megszerveznék a zavarok elleni hadjáratot.

Rádiókészüléket nem lehet lefoglalni. Németországban egy holsteini gazdálkodó rádiókészülékét lefoglalták. A gazdálkodó kimutatta, hogy készülékét időjárásjelentések és piaci hírek felvételére használja és így elsőrangú fontosságú munkaeszköznek számít. A bíróság a védekezésnek helyt adott és a készüléket a foglalás alól mentesítette.

Rádióvétel a föld alatt. A föld alatti rádióvételre vonatkozó kísérletek általában nem sok eredményre vezettek. Legutóbb a montreali egyetem végzett ilyenirányú kísérleteket egy bányában 100 méter mélységben. A kísérletek azt mutatták, hogy ebben a mélységben rövidhullámú állomások egyáltalában nem voltak hallhatók, míg hosszú hullámokon nagyobb távolságu állomások jeleit is lehetett venni. Légköri zavarok alig voltak.

I. Baird és a távolbalátás. Angliában I. Baird volt az, aki a távolbalátással a legbelsőbben foglalkozott és ezen a téren igen jelentős eredményeket ért el. Nemrég emléktáblával jelölték meg azt a házat, ahol Baird az első kísérleteit folytatta primitív berendezéseivel, amelyekből később a gyakorlati használatra is alkalmas berendezést fejlesztette ki.

Ferenc Ferdinánd végzetes útja

Beszélgetés a meggyilkolt trónörökös pár portásával — Drab Johann elbeszéli az utolsó napokat — A trónörökösne rossz előérzete

A történelmi nevezetességű Konopisti kastély mellett egy kis vendéglő van. A tulajdonos, aki egy kedélyes prágai ember, egészen jól beszél németül, az egyik asztal mellett áll. Az utcán egy parasztszékér halad el az uttesten, két hatalmas mecklenburgi ló húzza a szekeret. A vendéglős kinéz az ajtón, majd megszólal:

— *Ezek a lovak már trónörököszt is vittek!*

Egy öregember lép ki az egyik házból, mire a vendéglős ismét megszólal:

— Ez az ember tartotta rendben a trónörökös fegyvertárát.

Az őszinte megnyilatkozás után én is kérdést intéztem a vendéglőshöz:

— Nem akadna itt olyan ember is, akinek közelebbi kapcsolata volt néhai Ferdinánd trónörökösrel?

Miközben a vendéglős gondolkozik, egy öreg, összetört férfi lép be az ajtón, Ruharongyok fedik a testét. Lapátot hord a vállán.

— Dobar dan! — köszönti a vendéglőst.

A tulajdonos végignézi a jövevényt, majd így szól hozzám:

Egy öreg „butórdarab“

— Itt van az az ember, akit ön keres!

A megtört, öreg ember negyven évig volt a konopisti kastélyban. A hatalmas tölgyfakapu az ő gondjaira volt bízva. Hellyel kínálom, de nem szívesen fogadja a meghívást. Végre leül. Látszik rajta, hogy fél a beszélgetéstől. Különböztet ilyen bizalmatlanok mindazok az emberek, akik valaha a *Habsburg*-ház szolgálatában állottak. Az öregur már 78 éves, *Drab Johann* hívják. Tizenötévvel ezelőtt még aranygombos, kék egyenruhát viselt, sapkája piros szalaggal volt díszítve, nyakában pedig bordó sál volt. Most már nem visel nyakendőt, kifakult, megviselt kék ing volt rajta. Lobkowitz hercege volt a konopisti kastély, a mikor szolgálatba került. A herceg adta el az épületet néhai Ferdinánd trónörökösnek. 1887-től kezdve akár esett, akár fujt, akár tikkasztó hőség nehezedett a tájra, a kora reggeli órákban üdvözölte urát, mindenről tudott, ami a kastélyban történt, mindenkit ismert, aki a kastélyban megfordult.

Ezzel kezdi elbeszélését:

Szigoru ur volt . . .

— Ferenc Ferdinánd trónörökös igen kedélyes, de egyben igen szigorú ur volt. Szigoru volt, mert szerette a rendet. Ha a pék, vagy a mészáros véletlenül megkésve szállították az élelmet, nagy botrány volt a kastélyban. Este hét óra után idegeneknek tilos volt a kastélyt környékező utcákban tartózkodni. Ha olyan valaki akart ellátogatni a kastélyba, aki nem volt befentes, úgy az udvarnagyi hivataltól kellett engedélyt kérnie. Az udvarnagyi hivatal ebben az épületben volt, ahol most ez a kis vendéglő van.

— Milyen volt a kastély hangulata a végzetes boszniai út előtt?

Drab Johann, a konopisti kastély kivénült szolgálója hosszasan elgondolkozik. Aztán elkezd mesélni. Pontosan emlékszik vissza ezekre a napokra s eddig még ismeretlen epizódokat ad elő.

A rossz ómen

A szerajevói katasztrófa előtt négy nappal hagyta el a konopisti kastélyt Ferenc Ferdinánd trónörökös. Már napokkal előbb nagyban folyt a készülődés. A trónörökös ugyanis vezérőrnagy volt s sok magasrangú tiszt kísérte el útjára. Hohenberg hercegnő a néhai trónörökös felesége valóságban könyörgött férjének:

— *Ne utazz Boszniába! Ne hagyj el bennünket, nagyon rossz előérzetem van!*

Ferenc Ferdinánd trónörökös azonban kiválasztott:

— Ott kell lennem, ahova a parancs szól!

— Csütörtök délután volt, amikor elutazott. Délelőtt bucsujárás volt Konopiston. A tó mellett egy kis kápolna van, amelyet a Szűzanya emlékére emeltek. A kápolnában Jézus Szívének emeltek emléket a hívők. Az emlékművet Ferenc Ferdinánd trónörökös hozta

magával egyik lourdesi utazása alkalmával és a kápolnának ajándékozta. Az emlék egy kis horgony volt, amit a trónörökös Pólában szerzett. A tengerből huzzták ki. Azt mondják, hogy ötszáz éves és hogy egy francia csatahajó hagyta ott. A népmonda szerint mindazokat nem érheti veszély, akik Lourdesban ilyen kis emléket szereznek.

A konopisti kastély öreg szolgálója ezután folytatja:

Cseh és német prédikációk között

— Korán reggel megkaptam a legmagasabb parancsot, hogy a kastély szolgálói és szolgálónői délelőtt 11 órakor a szentség körül gyülekezzenek. Így is történt. Délelőtt 11 órakor megérkezett a kápolnához a bucsujárás, amelyet két pap vezetett. Az egyik pap cseh nyelven, a másik németül prédikált. A főhercegi család a magasrangú tiszték, az udvari tisztviselők és a szolgák mind jelen voltak és ami még a trónörökös egyetlen utazása előtt sem történt meg, a trónörökös arra kérte a megjelent lelkészeket, hogy adják rá áldásukat. Hohenberg Zsófia hercegnő keservesen sirt és a két pap megáldotta az összes jelenlevőket.

— Délután öt órakor indult el a trónörökös Konopistból udvartartásával. Udvari szalonkocsiban utazott, a Wittingau mellett levő Slunicáig, innen folytatta útját Boszniába. A hercegnő, aki ugyancsak követte trónörökös férjét Slimicáig, egész éjszaka sirt. El akarta kísélni férjét a boszniai utra. Ferdinánd trónörökös azonban ezt kereken visszautasította. Nem akarta elvinni a veszély színhelyére szeretett hitvesét. Másnap reggel a hercegnő viszatért a konopisti kastélyba.

Ebben az időben olasz munkások dolgoztak a kastély környékén. A trónörökösnek az volt a szándéka, hogy kibővíti a kastélyt. Új ebédlőt akartak építeni, de hogy a tervet meg lehessen valósítani, sziklákat kellett robbantani. Schlossgrabenben kezdték meg a robbantást ott, ahol Ferenc Ferdinánd medve-tenyészeté volt. A trónörökös ugyanis nagyon szerette a medvéket. Az egyik muzeumban még ma is látható egy kis kitömött medvebocs, ez volt a trónörökös kedvence.

— A hercegnő a könyvtárteremben állt ott, ahol a trónörökösnek életnagyságu képe van. Az egyik kis asztalon Ferdinánd trónörökösnek egyik fényképe volt, ahol feleségével együtt állt az objektív elé. Robbanás közben egy szikladarab betörte az ablakot, az asztalra esett és a fényképet teljesen összetörte. A fénykép fölött levő üveg szilánkokban esett a földre. Zsófia hercegnő fölsikoltott és nyomban elhatározta, hogy követni fogja férjét a trónörökös. Rögtön utasítást adott a személyzetnek, hogy készítsék elő utibőröndjeit, mert ő is indul Boszniába. Egyetlen szalonkocsi sem állt rendelkezésére, mert ezen a napon utazott el Ferenc Ferdinánd trónörökös a borzalmas végű szerencsétlenség színhelyére. Ferdinánd trónörökös feleségének elsőosztályú fülkét rezerváltak a legközelebbi gyorsvonatra. A hercegnő szigorúan megiltotta, hogy férjét hirtelen elutazásáról értesítsék és Ferenc Ferdinánd csakugyan elesodálkozott, amikor összehatalálkozott hitvesével. De együtt utaztak el a végzetes utra. P. J.

Véres családi tragédia Miskolcon

Agyonlőtte feleségét, majd öngyilkos lett egy vámorrtiszthelyettes

Miskolcraól jelentik: Oláh József vámorrtiszthelyettes szolgálati fegyverével ma délelőtt rálőtt feleségére, majd a fegyver csövét magára irányította és egy lövéssel önmagával is végzett. A lövések zajára a házbeliek a véres dráma színhelyére szaladtak, de akkorra már mindketten kiszenvédtek. A szomszédok állítása szerint, a házaspár nagyon rosszul élt egymással, de a közelebbi indokokat nem ismerik.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Kitünő termés várható

A dunai államokban általában elsőrendűek a terméskilátások — Rozsban elsősorban enyhébb károk mutatkoznak

Régi gazdamondás, hogy amint a buza-termést a májusi időjárás dönti el, úgy a rozst is április „csinálja”. Ez alapon tehát a várható rozstermésről már komolyabb híresztelések vannak, úgy nálunk, mint a velünk egy éghajlat alatt lévő többi gabonatermő államokban. *Általában a terméskilátások igen kedvezőek Romániában és Jugoszláviában,* tehát — ha csak valami közbe nem jön —

elsősorban buzában igen jó termés várható. A fagyok nem ártottak a kalászosoknak, sőt a virágzó fáknak és kerti veteményeknek sem. *Rozsban már kedvezőtlenebbek a kilátások,* mert egyes helyeken hibákat észleltek a gazdák, csaknem mindenütt pedig megkésett a rozs és nem fejlődött még olyan mértékben, mint más években. Természetesen ezek a károk az aratásig kedvező időjárás folytán részben még megszünhethetnek.

Aradon nem lehet végrehajtani a kamarai

Január elsejéig a törvényszéken sem intéznek el cégbejegyzéseket — Egy felületesen életbeléptetett törvény következményei — Pacuraru Brutus iparkamarai főtitkár és dr. Falus Lajos titkár nyilatkozata

Mai számunkban megírtuk, hogy a kamarai cégbejegyzések az új cégtörvény alapján hétfőn, május 18-án kell, hogy megkezdődjenek. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamaránál azonban a munkálatok megkezdése elé várattal akadályok gördültek. Ma felkerestük Pacuraru Brutus kamarai főtitkárt és dr. Falus Lajos kamarai titkárt, hogy a cégbejegyzések elhalasztása miatti késcdelem miatt felvilágosításokat kérjünk.

— A törvény szövege annakidején megjelent a Monitorul Oficialban és így az jogerőre is emelkedett. A szükséges utasításokat is megkaptuk rendes időben — nyilatkozik Pacuraru főtitkár — azonban a cégbejegyzések még sem kezdődhetnek meg május 18-án. Ennek egyik oka az, hogy a törvény életbelépésének és a kamarák kolozsvári tanácskozási ideje egybe esik, pedig éppen a most folyamatban levő kamarai tanácskozásoktól függ a kamarai bejegyzések módosítása.

— Ismeretes, — folytatta a főtitkár — hogy az ország egyes részei, így Erdély, a Regát, Bukovina és Besszarábia nem áll egységes közigazgatási alapon, illetve a különböző ország-részek közigazgatási törvényeit nem egységesítették és még ma is a volt osztrák, magyar vagy orosz törvények vannak érvényben igen sok viszonylatban. A múlt hónapban a kereskedelmi kamarák kiküldöttjei Bucurestiben értekezletet tartottak, a törvények egységesítésére megteendő javaslatok tárgyában, de az apróbb részletek megtárgyalása a második, tehát a most tartandó kolozsvári ankétra maradt. Már delegáltam is Trailescu János dr. iparkamarai segédtitkárt a tanácskozásokon való részvételre és minthogy a segédtitkár alaposan áttanulmányozta a kérdést, el is utazott Kolozsvárra.

— Mindaddig, amíg a megteendő intézkedések ügyében tisztár nem látunk, illetve az egységesített törvények alapján a leendő jogi állapotot nem ismerjük, nem merünk a cégbejegyzésekhez hozzáfogni, nehogy annak rosszul történendő értelmezéséből a cégek károsuljanak.

— Tegnap személyesen felkerestem Hargót György törvényszéki főelnököt — folytatta Pacuraru főtitkár — hogy felkérem egy olyan intézkedés megtételére, hogy a bejegyzések május 31-ig tovább is a törvényszéken történjenek, hogy a munkálatok késedelmet ne szenvedjenek. A főelnök azonban elutasította kérésemet, mert kijelentése szerint a Monitorul Oficialban megjelent rendeletek törvényerőre lépnek azonnal a megjelenéskor és így a törvényszék jogellenes cselekedetet követne el, ha a cégbejegyzéseket tovább is keresztül vinné. Ezért az igazságügyi miniszterhez utasított kérelmünkkel és a döntésig olyan ideiglenes megállapodásra jöttünk a főelnökkel, hogy a törvényszék a *tizennyolcadika után benyújtott kérvényeket, elfogadja, azokat ik-*

tatja, de nem intézi el és így senkit sem ér károsodás.

Falus Lajos dr. kamarai titkár ezeket mondta:

— Már a bucaresti-i kamarai tanácskozások alatt az a vélemény alakult ki, hogy a kereskedelmi kamarák munkája fürgébb kell, hogy legyen, mint a hatósági elintézés és ezért nem tehetjük ki Arad kereskedőit és vállalatait annak, hogy a cégbejegyzések miatt órákig, esetleg napokig ácsorogniok kelljen. Jelenleg nincs is meg a szükséges nyomtatvány, kérvényblanketta, sőt a körülbelül 30 könyv se, amelyre e hatalmas munkának keresztülviteléhez szükségünk van és ezért sem kezdhetjük meg a munkát. Azonkívül a főtitkár ur által felhozott okok miatt a cégek érdekében is késleltetjük a bejegyzések megkezdését, nehogy ebből kifolyólag kétszeres költségeket okozzunk. A cégbejegyzések megkezdését különben hírlapilag tudatni fogjuk az érdekeltekkel — felelte dr. Falus.

♦♦♦♦♦
AZ

UJSÁG

MINDEN
SZOMBATI
SZÁMÁBAN
INGYEN

MÉLYNYOMÁSÚ, KÉPES
RÁDIÓ-

MELLÉKLET

TELJES MŰSORRAL

Előfizetni lehet: Sándor Iván hírlapiroda,
Löbl hírlapiroda aradi cégeknél

♦♦♦♦♦

A **MERCUR** cipőüzlet

(eddig Minorita-palota)

Forray-ucca 14. sz. alatt

férfi-, női és gyermekcipőkből

20-50% engedményt

nyújt.

Az Iparosok Mercur-könyvecskéje érvényes.

Kedvező jelek

Ujabb fuvardíjleszállítást kér az országgyáripára

Bucurestiből jelentik: Megírtuk, hogy a kormány gazdasági bizottsága több árucikk vasúti fuvardíjának leszállítását határozta el. A gyáripárosok intervenciójára a CFR. vezérigazgatósága újabb cikkek tarifáját is csökkenteni készült, így a *tűzifa, a faszén, az aszfalt és bitumen, a cserép és homokárúk, a szódaárúk és esetleg a szappanárúk sérelmesen magas fuvardíját* is. Később más árucsoportok kerülnek sorra, amelyeknek tömeges és nagy távolságokra való szállítása a mai tarifátételek mellett lehetetlen.

A sorozatos fuvardíjcsökkentésre az indította a vasutat, hogy tapasztalatai szerint az április 15-iki tarifaredukció óta az *olcsóbbá tett tarifátételek alá eső árúk forgalma megélénkült*, ami azt igazolja, hogy megfelelő áruforgalmat ma csakis a fuvar költségek olcsóbbításával lehet csinálni.

= **Életbelépett a bankok nyári munkaideje.** A munkaügyi miniszter értesítette az aradi munkaügyi inspektorátust, hogy május 15-től kezdődőleg életbelépett a pénzüzetek egységes munkaideje. Szeptember 15-ig a pénzüzetek csak délelőtt fél 8-tól délután 2-ig tarthatnak hivatalos órákat.

= **Erdélyben és a Bánságban kifogyóiban van a buza,** Erdélyben és Bánátban fogytán van a buza s minthogy a regátban nagy készletek vannak felhalmozva, a malomszövetség ötvenszázalékos tarifaredukciót kért a közlekedésügyi miniszteritől a regátból Erdélybe és Bánságba irányuló szállítványokra.

= **A nagylelkű, de ravasz közigazdász,** Frankfurtból jelentik: Az utóbbi napokban a német sajtót élénken foglalkoztatta a birodalmi költségvetés kérdése, mivel a budget egymilliárd márka deficitet mutat ki. Nyilván a cikkek hatása alatt a Frankfurter Zeitung szerkesztőségébe a lap egyik olvasója egymilliárd márkát küldött be, azzal a meghagyással, hogy ebből az összegből fedezzék a költségvetés hiányát, csak az volt a baj, hogy az egymilliárdos bankjegy még 1923-ból, az inflációs időkből származik s most már semmit sem ér.

= **Két pénzüzetet fuziója Szalontán.** Szalontáról jelentik: Szalonta két pénzüzete, a hatvan éves Nagyszalontai Takarékpénztár és a negyven éve fennálló Gazdasági Takarékpénztár fuzióra készülnek lépni egymással. A két pénzüzetet közös vagyona a fuzió kimondása után a 16 millió lejt fogja elérni.

= **Pénzhamisító bandát leplezett le a bucaresti rendőrség.** Bucurestiből jelentik: Egy Tanase Voicu nevű fiatalember a Buzesti-uccában, mikor egy péküzletben huszleíessel akart fizetni, a tulajdonos figyelmes lett arra, hogy a pénzdarab hamis. Azonnal átadta vevőjét egy rendőrposztának, aki a kapitányságra kísérte a fiút. A megtartott házkutatás folyamán több hamis pénzdarabot találtak Tanase lakásán. A fiu vallomása folytán kiderült, hogy a hamis pénzeket 18 és 19 éves barátaitól kapta. A rendőrség felkereste a jelzett fiatalokrak lakását, ahol pénzhamisító gépet és fém-darabokat talált. A fiatal pénzhamisítókat, valamint azok anyját azonnal letartóztatták.

UJPEST—AAC május 21-én a Gloria-pályán.

Csökkenetek a csődök

Az elmúlt évben 2648 csődöt jelentettek be az ország törvényszékeinél, amelyek során a követeléseiknek átlag 8 százalékát kapták meg a hitelezők

Bucurestiből jelentik: Bucurestiben ma közzétették az elmúlt év csődstatisztikáját, rendkívül érdekes összehasonlításokat téve az elmúlt évi és ezt megelőző csődstatisztikák között. 1930-ban bejegyezték az ország területén 2648 csődöt, 1929-ben 2740, tehát 1930-ban 3 százalékos csökkenés mutatkozik. Az elmúlt évi csődötömegekkel együtt adminisztráltak 1928-ban 7859, 1929-ben 6895 csődöt, 1928-ban 4243-at, 1927-ben 2966 csődöt.

Eszerint az elmúlt négy év alatt az ország területén adminisztrált csődök száma mintegy négyszeresével emelkedett. A töme-

ges csődök 1927-ben és 1928-ban történtek s innen magyarázható, hogy bár 1930-ban a csődök száma kevesebb volt mint 1929-ben, a csődötömegek mégis rohamos szaporodást mutatnak.

Az 1930-ban kezelt csődötömegek összpasseivája 567,909.476 lej volt, 1929-ben 500,528.723 lej. A csődötömegek értékesítéséből származó aktívák a következők: 1930-ban 196,804.003 lej, 1929-ben pedig 213,108.180. Elintézték 1930-ban 45.155 csődöt, 1929-ben 25.264 csődöt 1930-ban a hitelezők az aktíváknak 8 százalékát, 1929-ben 9 százalékot kaptak meg.

= Aradi pénzülc. A zárójelbe tett számok az effektív bankjegyekre vonatkoznak. Font sterling: 816—816.5 (816—817.5). Dollár: 167.75—167.90 (167.40—167.90). Francia frank: 6.58 (6.58—6.62). Lira 8.81 (8.76—8.83). Svájci frank: 32.40 (32.30—32.45). Márka: 40.05 (39.80—40.10). Schilling: 23.66 (23.70—23.80). Cseh korona 4.98.5 (4.98.05). Pengő 29.34 (29.30—29.50). Dinár: 2.98 (2.95—2.97).

= Négymilliósi fizetésképtelenség Szalonán. Nagyváradról jelentik: Tegnap kényszer-egyezséget kért a nagyváradai törvényszéken Freiburger Ármin szalonai kereskedő. Passzívája 4,409.171 lejt tesz ki, míg aktívái 3,087.300 lejre rugnak. Freiburger a rossz gazdasági viszonyokkal indokolja kérését. Hatvanszázalékos egyezséget ajánl, két év alatt törleszt, az első részlet négy hónappal a kényszer-egyezség jogerőre való emelkedése után esedékes.

= A temesvári terménytőzsde. Buza: 78 kg.-os 330 lej; 79 kg.-os 340 lej, tengeri 305 lej.

= Az aradi hetipiác árai. Tojás darabja 1.20—1.30 lej, sovány liba párja 150—180 lej, kövér liba párja 440—450 lej, sovány ruca párja 70—90 lej, kövér ruca párja 180—200 lej, tyúk nagyság szerint 90—120 lej, csirke párja 50—70 lej, tehén túró kilogrammja 10—12 lej, juh túró kilogrammja 35—40 lej, vaj kilogrammja 80—100 lej, tejfel literje 25—30 lej, tej literje 5—6 lej, bab kilogrammja 8—10 lej, burgonya kilogrammja 5—6 lej, hagyma kilogrammja 6—8 lej, fokhagyma kilogrammja 12—14 lej, uborka darabja 6—12 lej, zöldpaprika darabja 1—2 lej. — A terménypiác árai: Buza métermázsája 310—320 lej, árpa 320—340 lej, tengeri 300—320 lej, zab 360—400 lej métermázsánként.

Rádió műsor.

SZOMBAT, május 16.

Bucuresti. 12. Gramofon. 16. Sibiceanu-zenekar. 19. Rádiógyetem. 19. Gramofon. 20. Katonazene. 20.30. Előadás. — Budapest. 9.15. A 2. honvédegyezred zenekarának hangversenye. 12. Déli harangszó. 12.05. A rádió házikvartettjének hangversenye. 2.45. Hírek: 4.10. Szini Gyula novellái. 5.30. Hangverseny. 6.30. Heiyei magyarság. Halász Gyula előadása. 7. Cigányzenekari hangversenye. 20. Magyar dalok. Előadja Medgyaszay Vilma. 8.50. Két egyfelvonásos a Studióból. Csarádny György. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Utána 12.30-ig: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 11. Gramofon. 12. Geiger-zenekar. 17.15. Az osztrák-skót labdarugómérkőzés helyszíni közvetítése a hohewartei pályáról. 20.35. „Nevető örökösök” operett. — Belgrad. 11.30. Gramofon. 12.45. Rádiózenekar. 20.30. Hangversenyközvetítés Szabadkáról. — Berlin. 16.30. Zenekari hangverseny. 18.25. Hangverseny Liszt Ferenc műveiből. — Langenberg. 17. Zenekari verseny. 22—23. Zene. 23—1. Táncczene. — Milano. 19. Szórakoztató zene. 19.50. Gramofon. 21. Vegyes zene. 21.50. Szórakoztató hangverseny. — Posen. 18.45. Hangverseny (Ponchielli, Rossini, Saint-Saens, Thomas, Tiedicardi, Strauss, Guonod és Verdi művek.) — Pozsony. 12.25. Rádiózenekar. 13.30. Gramofon. 18. Prága. 19.05. Gramofon. 19.15. Briinn. 20. Prága. — Prága. 11.15. Gramofon. 19.05. Gramofon. 20. Nagy kabaré a Jánosnap örömeire. 22.30. Mor. Ostrava. — Róma. 17. Zenekari verseny. 20.40. Verdi: „Don Carlos” c. operája.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszlevélvel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRJETESEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL.

ALKALMAZÁS.

DEUTSCHES KINDERFRÄULEIN zu zwei Kindern wird bei guter Bezahlung gesucht. Adresse in der Administration des Aradi Közlöny. 1649

KERESÜNK Aradon felállítandó szikvizgyárukhoz garanciával rendelkező vezetőt, Radiana szénsvgyár, Málnás-Bai. 1648

INTELLIGENS, fiatal, perfect német leányt keresek 3 éves kisleányka mellé. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1610

Azonnali állást keres
csekély fizetéssel románul-magyarul tudó
irodista nő.

Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 1639

VETÉLÉSELADÁS.

CASSA, festmények, 3 szoba butor, disztárgyak, eladó. v. Erzsébet-körút 46. sz. 1312

ELADÓ: aratógépek, lókapák, igáskocsik, hengerek és egyéb gazdasági eszközök. Moringa Márton, Simandul de jos (Jud. Arad). 1650

BIEDERMAYER-GARNITURA, intarziás antik szekrények, antik ágyak, antik asztalok, antik órák, ezüst tintatartó, alaska róka, festmények, vitrinek, tükrök, toilette-készlet, fekete álló lámpák, majolika falitálcák, konzol- és állótükrök, rakettek, rollós iratszékény, ónémet és barokk ebédlők, hálóberendezés, szalonnok, disztárgyak, asztalok, székek, kakukóra s.b. eladók. SALGÓNE bizományi üzlete Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

Szőlőbirtokosok!

Mielőtt kökkö- (rézgálic) szikszéglét fedezné, kérem forduljon hozzám, mert felette olcsó áron adok garantiált tiszta 90%-os azurkék rézgálicot. Kénvirág, kénlap, viráholjag, bordertő szerek, szénasavas méz és tannin is olcsón szereshető be

Erdős Pál fűszerkereskedő cég-nél Arad, volt Szabadság-tér 3.

MACULATURA PAPIR 5 kilogramm csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

GARANTALOM A BIZTOS ÉS GYORS SIKERT

ugy az eladó, mint a vevőnek, ha 10 óra fennálló bizományi üzletmenet fordul. Megrendelőim részére sürgősen keresek 12 személyes komplett ezüst evőeszközt, ezüst tálat és tálcákat, antik ezüstököt, perzsa ebédlőszőnyegeket és szalon terítőket, Thonet székeket, márkás figurális porcellánokat, disztárgyakat, Biedermayer vagy empir függőlámpát és íróasztalt stb. **Kivánatra házhoz megyek. — SALGÓNE bizományi üzlete** Arad, Strada Horia Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota. 1000

LAKAS.

A VAROS legforgalmasabb pontjában egymásbanyiló 2 szoba különbejárattal, lakásnak, orvosi rendelőnek vagy irodának, azonnalra kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1263

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba földszobahasználattal, esetleg teljes ellátással kiadó Str. Eminescu 31., I. em. jobbra. 1601

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

EGYSZOBAS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KETSZOBAS, konyhás I-ső emeleti lakás, a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Kiadó azonnalra

két egyszobás és kétszobás lakások, valamint egy lépcsőházi uccai garzon lakás. Erdeklődni: Stern Lipót ház tulajdonosnál, Str. Matei Corvin (v. Hunyad-u.) 1.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

FŐTÉREN a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KOMPLETT hálószoba 3700.

Világos teli hálószoba, Lengye-fele, nagyon olcsón, modern uriszobák, bürgerintura 6000, ebédlők 3000—8000, konyhák 1500—2200, jég szekrények 650-tól, rádiók 8500, szalonnok 900—1200, rézgágy 3600, Biedermayer-divány 950, antik szék darabja 250, antik nagy fali tükör 550, antik szekrény 1000, ebédlő-divány 850, párnázott fotelek 500, kétajtós polituros szekrény 900, fogorvosi szék, löször madrac 3 párnás 1500, Remington-régép 4800, íróasztal 900-tól, varrógépek 1200—4000, vitrinek nagyon olcsón. Kézpénzért megveszük eladó butorait, ezüstjet stb. Keresünk orvosi műszereszekrényt, műtőasztalt, könyvszekrényt. — A veünk összeköttetésben álló temesvári zálogház havi 2% kamat mellett folyósít zálogkölcstől ékszerre, arany-, ezüsttárgyakra, textilárakra, varrógépekre, írógépekre, gramofonokra stb. „COMISIU” bizományi üzlet Arad, Bul. Regele Ferdinand (József főherceg-ut.) 21. szám.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyitott
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 320—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.
Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!